12e jaargang
nummer 6
21 december 2017

Samengevat

Paardvorken

Externe successen

NK Freestyle Chess

Tweemaandelijks cluborgaan van Schaakcombinatie HTV

Alfa Eden Language Solutions levert diverse taaloplossingen zoals: vertalingen, proofreading, tolkdiensten en adaptieve taallessen. Deze diensten leveren wij voor de volgende talen: Nederlands, Engels, Frans, Duits en Spaans. Ons doel is om elke taaloplossing zo spoedig en zorgvuldig mogelijk te leveren. Discretie staat daarbij zeer hoog in het vaandel!
Wij leveren onze diensten zowel aan personen als bedrijven. Onze voornaamste zakelijke doelgroepen zijn: de horeca, toerisme, evenementen, marketing, websites, advocatenkantoren en op internationaal niveau opererende bedrijven.

+31 (6) 5355 8671
www.alfaeden.nl
info@alfaeden.nl

Titelpagina: Illustratie paardvorken (diverse bronnen)

Inhoud

4 Colofon
5 Van de redactie / *André Wagner*
6 Interne competitie
8 Externe competitie
25 Ratingijst november
26 Schaakvarianten / *André Wagner*
28 Vorkstanden / *William van Zanten*
42 Jeugdschaakagenda
43 Schaakagenda

Samengevat is het clubblad van Schaakcombinatie HTV
Verschijnt 6x per jaar
Redactie: André Wagner

12e jaargang nummer 6 - 21 december 2017

Kopijdatum volgende clubblad: 13 februari (verschijnt 22 februari)
Kopij tijdig inleveren bij: André Wagner (amwagner@xs4all.nl)

Colofon

Bestuur

Voorzitter		
Piet Sikkes	voorzitter@schaakcombinatiehtv.nl	4490512
Secretaris		
Maarten van der Vegt	secretaris@schaakcombinatiehtv.nl	06-57726210
Penningmeester		
Sander Pauw	penningmeester@schaakcombinatiehtv.nl	06-55134781
PR & Sponsoring		
vacant	pr@schaakcombinatiehtv.nl	
Wedstrijdleider extern		
Evert Baak	wl-extern@schaakcombinatiehtv.nl	3940945
Wedstrijdleider intern		
Eric Alvares	wl-intern@schaakcombinatiehtv.nl	06-41330092
Jeugdleider		
Olav van Leeuwen	jeugdleider@schaakcombinatiehtv.nl	3634552

Commissarissen

Webmaster		
Eric Alvares	efsalvares@hotmail.com	06-41330092
Materiaalbeheerder		
vacant		

Jeugdbegeleiding

Olav van Leeuwen, Ton Bodaan, Rik Pronk, Timo Bottema, Claudia Fasil, Ricki Luk, Andrea Bajireanu, Joëlle Vuong, Justus van Klaveren, Thomas Luk, Mitchell Vuong, Gert-Jan Willighagen, Max Kanbier

Speellokaal:	Bosbeskapel, Bosbesstraat 5, 2564 PA te Den Haag, 070-3689796
Speelavond:	Donderdag
Speeltijden:	Jeugd tot en met stap 2: 18:30 tot 19.30 uur; Jeugd stap 3 en hoger: 18:30 tot 19:45 uur; Senioren: vanaf 19:45 uur
Contributie:	senioren: € 105 per jaar; jeugd: € 95 per jaar; gezinslid tweede junior: € 15 korting per jaar; derde junior: € 30 korting per jaar; IBAN: NL97 INGB 0005255286 t.n.v. Schaakcombinatie HTV
Internetsite:	http://www.schaakcombinatiehtv.nl

Schaken met een kerstgedachte

André Wagner

Schaken is een oorlogsspel. Schaakmat, shah mata, le roy est mort, de koning is dood. Hoe rijm je dat met de kerstgedachte? Met humor en een alternatief schaakspel. Wie gaat googlen op ‘christmas chess’ ziet al snel nog een derde woord verschijnen. Wat denkt u van ‘christmas chess sets’ of ‘christmas chess pieces’ of ‘christmas chess card’?
Wie op die woorden zoekt en dan de afbeeldingen gaat bekijken die daar aan hangen, vindt leuke plaatjes, zoals een schaakspel met de figuren uit *The nightmare before Christmas*, de stop-motionfilm van Tim Burton. Cartoons met woordspelingen als “Chess nuts boasting in an open foyer” (Schaakgekken, opscheppend in een ontvangsthal), waarin drie mannetjes staan op te scheppen over hun schaakvaardigheid. Klinkt bekend? De licht gewijzigde tekst komt uit het kerstliedje *Merry Christmas*.
Een andere leuke woordspeling staat op een alternatieve kerstkaart, die hier onder is afgebeeld. En voor hen die toch echt even een paar dagen vrede willen ervaren en willen schaken, raden we Paco Ŝako aan, waarin degene wint die het eerst met een stuk de koning van de tegenstander knuffelt.

Denk nu aan het eind van het jaar nog eens aan hen die we achterlieten en richt dan de blik hoopvol op de toekomst, schaaktechnisch of anderszins.

Ook namens het bestuur, prettige feestdagen en een voorspoedig 2018. Tot volgend jaar.

Interne competitie

Ongeveer halverwege de competitie (er zijn 5 partijen van de 15 uit ronde 7 gespeeld) is het kaf al aardig van het koren gescheiden. Peter Vorstermans lijkt ontketend, maar moet toch regelmatig over zijn schouder kijken, want er zijn kapers op de kust. Wordt vervolgd in het nieuwe jaar...

Stand tijdens ronde 7		Score	wp	SB	rat.	TPR	W-We
1	Peter Vorstermans	6.0	28.0	23.75	1934	2126	+1.56
2	Ton Bodaan	5.5	26.5	19.25	1905	2135	+1.21
3	Alex Hut	5.0	28.0	17.50	1958	1953	+0.21
4	Bart Verbaan	5.0	24.5	18.50	1962	2040	+0.67
5	Sherief El Sayad	5.0	24.5	16.00	2092	2043	-0.13
6	Franck Melssen	4.5	26.0	14.25	1687	1809	+1.22
7	Hans Segers	4.5	23.0	13.75	1987	1853	-0.86
8	Olav van Leeuwen	4.0	27.5	11.00	1858	1852	+0.18
9	William van Zanten	4.0	24.5	14.50	2009	1885	-0.64
10	Jan Verheijen	4.0	18.5	6.50	1604	1646	+0.44
11	Armin Segger	3.5	25.0	12.25	1794	1725	-0.33
12	Ben Spierings	3.5	24.5	8.75	1627	1675	+0.31
13	Eric Alvares	3.5	23.0	12.25	1590	1757	+0.97
14	Gert-Jan Willighagen	3.5	22.0	9.25	1867	1812	-0.18
15	Rik Pronk	3.5	17.5	7.75	1812	1671	-0.70
16	Piet Sikkes	3.0	23.0	8.75	1548	1672	+0.78
17	Rob Dijkstra	3.0	18.5	4.50	1457	1506	+0.33
18	Meile Tamminga	3.0	17.0	5.00	1722	1659	-0.32
19	Kawang Choi	3.0	14.0	4.25	1303	1423	+0.68
20	Karl Baak	2.5	22.0	7.75	1730	1696	-0.22
21	Jaap Luyendijk	2.5	18.5	4.50	1502	1499	-0.12
22	Justus van Klaveren	2.5	17.0	3.50	1744	1566	-0.98
23	Ruud van Dijk	2.0	19.0	3.50	1306	1406	+0.46
24	Thijs Michels	2.0	18.0	5.00	1320	1333	-0.15
25	André Wagner	2.0	16.0	1.00	1577	1364	-1.42
26	Maarten van der Vegt	2.0	16.0	0.50	1552	1366	-1.38
27	Ard van der Zwart	2.0	14.0	2.00	1402	1384	-0.26
28	Wim Vermeulen	1.5	19.5	5.25	1116	711	-0.25
29	Martin Brummelkamp	1.0	16.5	2.50	808	408	-0.40
30	Lars van Megchelen	0.0	18.0	0.00	500	100	-0.08
31	Evert Baak	0.0	17.5	0.00	1816	-	+0.00
32	Sophie Gieben	0.0	15.0	0.00	1000	568	-0.60

Zwart/witcompetitie

	Percentage	Punten	Partijen	Ronden
Maarten van der Vegt	100,00%	5	5	3
Tuan Ahn Do	100,00%	2	2	1
Olav van Leeuwen	100,00%	1	1	1
Paul Giesbertz	100,00%	1	1	1
Wouter Slob	100,00%	1	1	1
Ton Bodaan	87,50%	3,5	4	2
Rob Dijkstra	81,25%	6,5	8	6
Max Kanbier	80,00%	4	5	2
Thijs Michels	77,78%	7	9	6
André Wagner	77,78%	7	9	5
Peter Vorstermans	75,00%	1,5	2	1
Robin van Leeuwen	66,67%	4	6	6
Meile Tamminga	66,67%	4	6	3
Sophie Gieben	66,67%	2	3	2
Franck Melssen	64,29%	4,5	7	5
Justus van Klaveren	62,50%	2,5	4	3
Claudia Fasil	60,00%	3	5	5
Thomas Alvares	60,00%	3	5	5
Kees van Gelder	57,14%	4	7	4
Ruud van Dijk	50,00%	3	6	5
Rik Pronk	50,00%	2,5	5	3
Jaap Luyendijk	50,00%	2	4	4
Mitchell Vuong	50,00%	1	2	2
Thomas Luk	50,00%	1	2	1
Wim Vermeulen	46,43%	6,5	14	8
Tobias Li-Behn	43,75%	3,5	8	6
Hans Segers	43,75%	3,5	8	3
Lars van Megchelen	37,50%	1,5	4	3
Jan Verheijen	33,33%	1	3	2
Piet Sikkes	25,00%	1,5	6	4
Jesper Kool	25,00%	1	4	3
Boaz van der Helm	20,00%	1	5	5
Eric Alvares	20,00%	1	5	4
Bruno den Os	20,00%	1	5	4
Indy Nederlof	15,00%	1,5	10	6
Martin Brummelkamp	0,00%	0	9	7
Jasper Kirpensteijn	0,00%	0	2	2
Kynthia Orfanidis	0,00%	0	2	2
Luuk van der Ham	0,00%	0	2	1
Henry Giesbertz	0,00%	0	1	1
Kawang Choi	0,00%	0	1	1

Externe competitie

SHTV 1 verliest ruim van titelkandidaat DSC 2 (verslag: Ben Spierings)
Op 4 november jl. mocht SHTV 1 weer aantreden in de KNSB, dit keer uit naar koploper DSC 2. Het was full house in het DuWo Denksportcentrum 'Sebastiaansbrug' met de wedstrijden van DSC 1, 2 en 3 samen. Aan onze zijde verving Maarten Stolte de afwezige Stijn Gieben. De tegenstander trad ook niet op in het basisteam, maar gezien de hogere ratings voor zowel basisspelers als mogelijke vervangers was het bij voorbaat op papier een moeilijke missie. Maar de wedstrijd wordt in de schaakarena gespeeld en niet op papier, dus iedereen ging er eens goed voor zitten.

De eerste twee resultaten werden aan de staartborden genoteerd. Sander Pauw, dit keer op tijd bij aanvang, gebruikte zeeën van tijd. Met nog 25 zetten te gaan voor de tijdscontrole liep de klok inmiddels de laatste twintig minuten al zichtbaar af. De tegenstander met drie kwartier meer op de klok bood remise op een vol bord aan. Met de tijdnoodnederlaag in de vorige ronde nog in het achterhoofd werd deze remise aangenomen. De remise bij Peter Vorstermans volgde niet veel later. Beide spelers zagen geen muziek meer in de stelling.
Een uurtje later, rond 16.00 uur, werd er door Bart Verbaan een nul genoteerd. Al vroeg in de middag mopperde Bart al dat hij stom had gespeeld, er bleek een kwaliteit te zijn ingeleverd. Bart keepte wat hij kon, maar zijn sterke tegenstander speelde het goed uit en het was helaas een kwestie van tijd.
Bij Alex Hut geen rustig potje, met volle overtuiging pleegde hij een stukoffer en als je vanaf de zijlijn meerekent (door de roze bril) dan ziet dat er veelbelovend uit. Tenminste als zijn tegenstandster had mee gewerkt, maar ze was precies op tijd met haar stukken bij de verdediging en kwam met materiaalwinst uit de rookwolken en speelde het eindspel goed uit.
Dat was een domper, 3-1 achter in plaats van 2-2. Ik maakte mijn roze bril maar even goed schoon en keek naar de resterende vier borden.
Op bord 1 zat Twan van der Togt rustig achter het bord en was al een tijdje richting de vijandelijke koning bezig. Het was wat te complex voor mij om dit goed te beoordelen, gemakshalve reken ik bij Twan gewoon altijd op een punt. Op bord 3 speelde Hans Segers een dame-eindspel met initiatief en op de 40e zet met pionwinst. Mijn oordeel was een halfje, misschien een heel punt. Maarten op bord 4 speelde al tijden een ingewikkeld eindspel tegen de sterkste speler bij de tegenpartij. Kon het paard van Maarten het redden tegen de loper van de tegenstander die ook nog een pion meer had? Misschien een halfje. En dan nog Wouter Noordkamp, die was inmiddels in een paardeneindspel beland, daar moest wel een halfje in zitten. En die kwam ook binnen. Maar de andere drie borden leverden maar liefst drie nullen op. Twan's aanval zette niet door en zijn

aanvallende stukken moesten mee verdedigen, maar er was plots geen houden meer aan. En Hans, die de touwtjes in handen leek te hebben, ruilde de dames af voor een gewonnen pionneneindspel, maar dat bleek verloren te zijn. Auw!
En ten slotte Maarten, die met dat paard het hele bord heeft gezien en samen met zijn koning de loper en koning van de tegenstander moest afhouden. De nederlaag was echter niet te vermijden. Met een ruime 6½-1½ nederlaag vertrokken we naar Peking Wok (prima tip, Talitha!), volgens het verslag van DSC een geflatteerde uitslag. Daar moeten we dan maar hoop uit putten. Nu volgen twee belangrijke thuiswedstrijden in Kijkduin, supporters van harte welkom!

DSC 2 (2108)	**SHTV 1 (1992)**	**6½-1½**
Bram van der Velden (2166)	Twan van der Togt (2124)	1-0
Sten Goes (2234)	Bart Verbaan (1963)	1-0
Martin Glimmerveen (2046)	Hans Segers (1978)	1-0
Joram op den Kelder (2263)	Maarten Stolte (2046)	1-0
Onno Verbaken (2128)	Wouter Noordkamp (1990)	½-½
Talitha Munnik (1980)	Alex Hut (1953)	1-0
Walter Anema (1989)	Peter Vorstermans (1922)	½-½
Jan-Pieter Vos (2060)	Sander Pauw (1961)	½-½

SHTV 1 boekt hard bevochten overwinning *(verslag: Ben Spierings)*

Op 25 november was de tweede thuiswedstrijd van SHTV 1 en dit keer kwam Oud Zuylen Utrecht 2 op bezoek. Het is nog even wennen in het Atlantic hotel, waar we ten opzichte van de vorige keer de speelzaal en de analysezaal hadden omgedraaid. Van de ‘basisacht’ speelden Sander Pauw en Bart Verbaan niet, zij werden vervangen door William van Zanten en Karl Baak. Ook de tegenstanders hadden twee invallers opgesteld en op papier zou het in ieder geval een spannende strijd moeten worden en dat werd het ook.
Stijn Gieben was aan bord 1 als eerste klaar. Op het Haags Weekendtoernooi een week geleden liet hij al zien dat hij in vorm was en deze middag kwam hij ook niet in de problemen. Hij stond al beter, toen Stijn een stuk van de tegenstander insloot.
Dat laatste overkwam Twan van der Togt aan bord 2, die in een koningsaanval te weinig ontsnappingsruimte had. Twan gooide nog wat tactiek in de strijd, maar de ervaren tegenstander trapte er niet in en kon het volle punt incasseren.
Tussendoor had Peter Vorstermans een halfje aan de score toegevoegd. Als teamleider aarzelde ik of we op dit bord moesten forceren gezien de stand op de andere borden, maar er waren aanknopingspunten en beide spelers speelden behouden.
Door de afmelding van de zieke Bart Verbaan, moest ik op vrijdag op zoek naar een vervanger en op zo’n korte termijn bleken veel spelers niet beschikbaar te zijn. Karl was bereid om in te vallen, maar was bang slechts ‘stoelvulling’ te zijn tegen een sterke tegenstander. Nu speelde hij toevallig tegen ook een invaller en

heeft hij zeker de nodige kansen gehad. Met een kwaliteit achter kreeg hij een aanval over zich heen, waarin de tegenstander overtuigend de 'winnende' torenzet deed. Karl gaf helaas meteen op, maar bleek de toren gewoon te kunnen slaan.
De stand werd weer gelijk getrokken door Alex Hut, die al vroeg in de partij een dame had gewonnen, maar daar wel zijn loperpaar voor had ingeleverd. Het was een kwestie van tijd en techniek en dat deed Alex prima.
Met een 2½-2½ tussenstand alleen nog Wouter Noordkamp (bord 3), William van Zanten (4) en Hans Segers (5) in de strijd. Wouter tref ik aan met weinig tijd op de klok, met een koning in het midden en een tegenstander die allerhande aanvalstechnieken in de strijd kan gooien. Zou Wouter dit ook nog tot een halfje kunnen keepen? Het werd uiteindelijk zelfs een heel punt! Deze Houdini-act kunt u meespelen, met commentaar van Wouter zelf:

Albert-Jan Hummel - Wouter Noordkamp

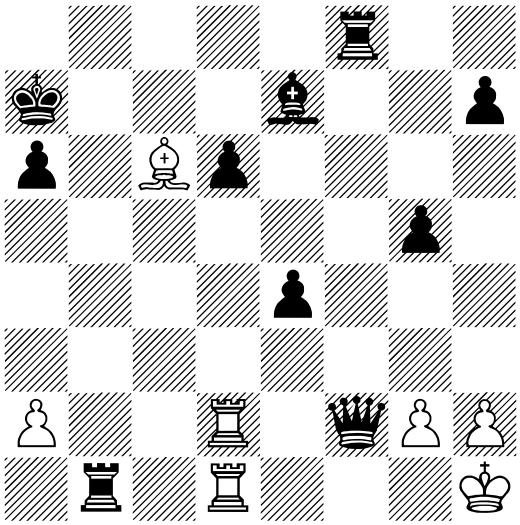

19. Pb6
Helemaal gemist.
19. ...Tb8 20. La4† Kd8 21. Pd5 Pxd5 22. Txd5 f6
Want e5 staat in.
23. Kh1
Tc1 en dan c4 is ook een goed plan.
23. ...g5
Om f4 tegen te gaan: 24. f4 gxf4 25.Txf4 Lh6
24. Tfd1 Kc8 25. Dh3†
Ik had ook gemist dat wit nu een pion kan winnen, maar dat blijkt een geluk bij een ongeluk. Wit had duidelijk beter met 25. c4 bxc3, anders 26. c5 27.Tc1 en de zwarte stelling stort in.
25. ...Kb7 26. Df3 Ka7 27. Dxf6
Zwart is een pion kwijt, maar omdat de f-lijn open komt, hoeft dat niet per se een nadeel te zijn.
27. ...Le7 28. De6 Tb7 29. Dh3 Db6 30. c3
Zwart had bijna geen tijd meer en kennelijk wilde wit daar hardhandig van profiteren. Gewoon f3 of T5d2 is een stuk beter.
30. ...Dxf2 31. cxb4 Tf8.
Ineens dreigt zwart ook iets.
32. Dd3
Dit maakt het alleen maar erger, plotseling is zwart aan de winnende hand.
32. ...Txb4 33. Lc6
33. Ta5 ziet er nog wel speelbaar uit voor wit, maar ook dan wint zwart: 33. ...Db6 34. Dxh7 Dc7. Er dreigt Th4 gevolgd door Tfh8 en bovendien staat er iets in op a5 (en a4 als de toren weggaat)
33. ...e4 34. Db1 Txb2 35. T5d2 Txb1
0-1

Dat was natuurlijk een fikse opsteker! Op de twee andere borden zouden remises voldoen voor de teamoverwinning. Hans Segers had een gelijk opgaande partij gespeeld en was er inmiddels een eindspel met ongelijke lopers op het bord dat remise werd. Het was nu 4-3 voor ons en alleen William van Zanten was nog bezig. Eerder trof ik bij hem een vol bord en weinig tijd op de klok, maar gelukkig wordt er 30 seconden per zet increment toegevoegd. De partij was inmiddels in een eindspel beland waarin William door een tactische wending een kwaliteit won, maar zijn tegenstander had een vesting.

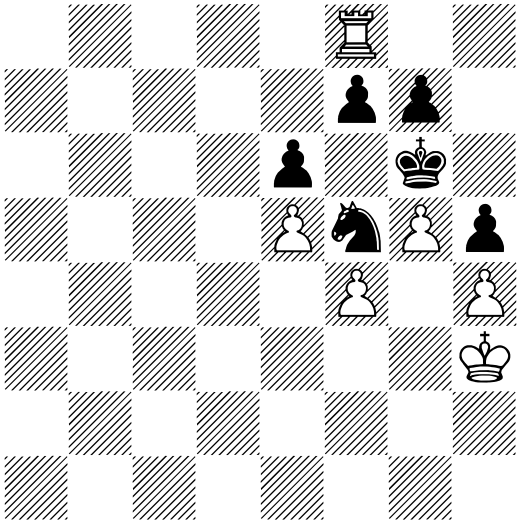

In deze symmetrische, compacte en vrijwel vastgelegde pionnenstelling van vier tegen vier, met wit aan zet, viel weinig te beleven. Met deze remise was de teamwinst binnen en werd William matchwinner!
We kunnen terugkijken op een leuke en spannende schaakmiddag, zelfs met een hinderlijke novemberzon op de borden. Na 4 speelronden hebben we 4 matchpunten en tevens een belangrijk gat van 4 punten geslagen met 3 teams. Vol goede moed op naar de volgende thuiswedstrijd op 16 december tegen Sliedrecht, op papier ook een gelijkwaardige tegenstander, maar die deze ronde wel knap gelijk speelde tegen DSC 2.

SHTV 1 (1978)	**Oud Zuylen Utrecht 2 (1954)**	**4½-3½**
Stijn Gieben (2126)	Marc Schwartz (2054)	1-0
Twan van der Togt (2124)	Arie Schwartz (2116)	0-1
Wouter Noordkamp (1990)	Albert Jan Hummel (1998)	1-0
William van Zanten (2002)	Jan Maarten v.d. Boogaart (1934)	½-½
Hans Segers (1978)	Carol-Peter Gouw (1983)	½-½
Karl Baak (1730)	Wout van Veen (1788)	0-1
Peter Vorstermans (1922)	Peter de Jong (1950)	½-½
Alex Hut (1953)	Freek Busstra (1805)	1-0

SHTV 1 verliest teleurstellend tegen Sliedrecht 1 (verslag: Ben Spierings)
Op 16 december speelde SHTV 1, drie weken na de vorige thuiswedstrijd, weer thuis in het Atlantic-hotel. De nieuwe speellocatie met uitzicht op zee had ons al twee keer de winst gebracht en de bedoeling was dat we die ongeslagen status zouden voortzetten tegen Sliedrecht 1, een op papier gelijkwaardige tegenstander.

Het team kwam al snel op voorsprong dankzij Alex Hut, die met een tijdelijk stukoffer een beslissende aanval inleidde.

Martijn Stoker - Alex Hut

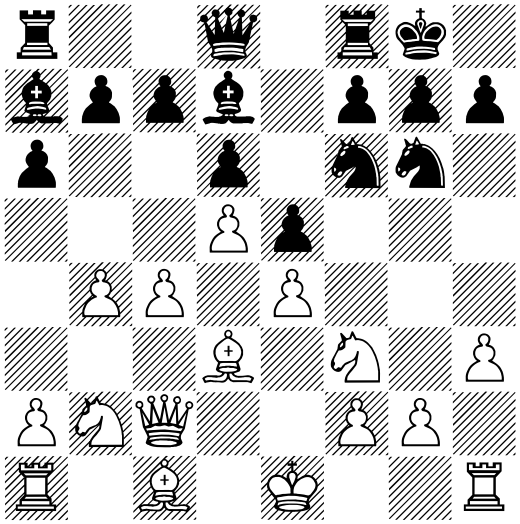

12. ...Pxe4 13. Lxe4 f5 14. Lg5 De8 15. 0-0 fxe4 16. Dxe4 Df7 17. Lh4 Lf5 18. De2 Pf4 19. Dd2 Dg6 20. Lg3 Dxg3 0-1

Een half uur later was de stand weer gelijk. Hans Segers was twee pionnen kwijtgeraakt en kreeg niet de tijd om een pion terug te snoepen in een stelling met torens, lopers en pionnen. De vijandelijke stukken combineerden plots fraai naar stukwinst en Hans kon opgeven.

Bart Verbaan speelde in het middenspel een naar eigen zeggen onnodige zet met de koning en dat kostte een belangrijk tempo. De tegenstander kwam op de koningsvleugel op bezoek met zijn stukken en er was geen houden meer aan.

De achterstand werd nog groter, doordat William onverwacht misgreep. Met dank aan William voor de volgende bijdrage:

William van Zanten - Tobias Dekker

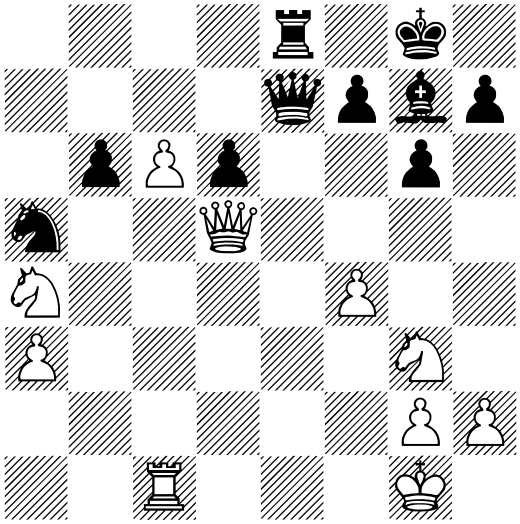

U herkent in de pionnenstructuur de overblijfselen van een hedgehog. Zwart heeft net **28. ...Dc7-e7** gespeeld en wit ging nu geheel onnodig met **29. Dd2** in een paardvork staan en zwart profiteerde dankbaar met **29. ...Pb3** 0-1. Gelukkig genoeg zag de teleurgestelde witspeler de humor in de situatie: hij heeft net twee artikelen in *Samengevat* gepubliceerd over 'sneller paardvorken zien aankomen'. Je eigen artikelen beter lezen, William! Dd2 + Tc1 zijn in jouw termen een D2-vorkvorm. Overigens: na 29. De4! had wit iets beter gestaan; zwart kan niet tweemaal op e4 pakken, dan beslist de vrije c-pion. Met dat resultaat was de match heel anders afgelopen.

Snel hierna kon de remise bij Peter Vorstermans worden opgetekend. Peter had al eerder in de partij remise aangeboden, maar dit aanbod werd afgeslagen. Hoewel materieel nog gelijk, leek de tegenstander de betere kansen te hebben en Peter had inmiddels ook de nodige tijd geïnvesteerd. Nadat alle lichte stukken geruild waren, gaf het eindspel weinig aanknopingspunten meer op om winst te spelen en kennelijk wilde de tegenstander ook geen risico's meer nemen.
1½-3½ achter, met de borden 1, 2 en 3 nog aan de gang. Een 4-4 was zeker nog goed mogelijk. Stijn Gieben haalde als eerste het volle punt binnen. Dat zag er eerder in de partij niet direct naar uit, toen Stijn een stuk tegen een pion achter kwam, maar hij had wel compensatie in de stelling. Het remiseaanbod in tijdnood aannemen was wellicht verleidelijk, maar oogcontact met de teamleider was duidelijk genoeg voor Stijn. Hij bouwde complicaties in, wikkelde af naar ongelijk materiaal en haalde de tijdscontrole met voordeel. De winst was een kwestie van tijd.
Sherief El Sayad gebruikte zeeën van tijd om de eerste 10 zetten op het bord te krijgen. Hierdoor zat hij de rest van de partij in zulke tijdnood, dat hij de 30 seconden increment hard nodig had om te overleven. Desondanks zag het er allemaal goed uit en ook hier werd de 40e zet met voordeel afgesloten. Als aan dit bord ook kon worden gewonnen, moest Wouter Noordkamp op bord 1 nog een goed resultaat boeken. De hele partij stond hij met de rug tegen de muur en moest vooral keepen. Materieel voordeel moest worden ingeleverd, maar net toen hij zich enigszins wist los te weken, haalde hij een aangevallen toren niet weg, waardoor hij een nog moeilijker eindspel in ging. Dat werd na lange strijd helaas verloren, waardoor Wouter zijn eerste nul moest incasseren. Sherief kon het juiste winstplan niet vinden en na gedwongen dameruil was het plots nog

maar de vraag of hij het eindspel wel remise kon houden. Dat lukte gelukkig dan nog wel. De 3-5 nederlaag was terecht, maar er had zeker meer in gezeten deze middag. Nu de wonden likken en op naar Goes!

SHTV 1 (2004)	**Sliedrecht 1 (1945)**	**3-5**
Wouter Noordkamp (1990)	Peter van den Bergh (2077)	0-1
Stijn Gieben (2126)	Jorik Klein (1939)	1-0
Sherief El Sayad (2099)	Wim Pool (1984)	½-½
William van Zanten (2002)	Tobias Dekker (1985)	0-1
Hans Segers (1978)	Niels Mijnster (2020)	0-1
Bart Verbaan (1963)	Robert van Rekom (2006)	0-1
Alex Hut (1953)	Martijn Stoker (1668)	1-0
Peter Vorstermans (1922)	Kees Wessels (1884)	½-½

SHTV 2 - RSC Belgisch Park 1 (verslag: Karl Baak)

De eerste thuisoverwinning voor het tweede in de promotieklasse sinds 7 januari 2010 moet breed worden uitgemeten. Ook schaaktechnisch viel er veel te genieten. Uitklapbare centerfold stel ik voor, André.
Eduard had op de vorige zet verdubbeld met de f-toren, omdat hij voorzag dat die op f8 gevaar liep. Zie wat er gebeurde.

Sherief El Sayad - Eduard van Dijk

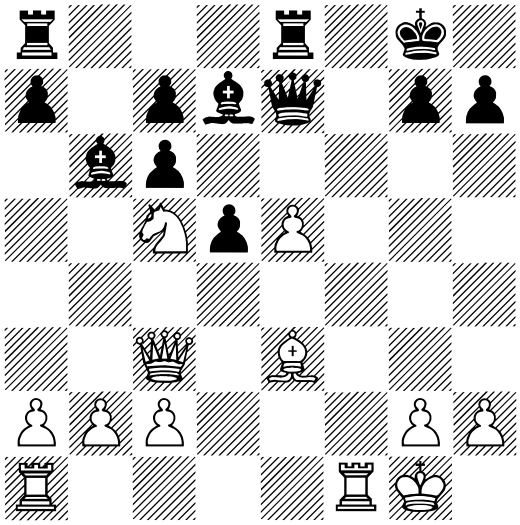

17. ...Dxe5 18. Tf8†!

Soms is er applaus voor een goal van de tegenpartij. Dat lijkt me hier zeker gepast.
Gert Jan offerde á la Tal zijn dame en een pion voor een paard en een toren. Wat wil zeggen, niet correct voor een computer. Doch het smalle pad voor de zwartspeler vereiste sterke zenuwen en erg veel calculatie om een zeer contra-intuïtieve manoeuvre te vinden waarbij de koning erg eenzaam zou komen te

staan. Dat is vaak en ook nu te veel gevraagd. Een beetje mazzel, maar geluk dwing je af.

Gert-Jan Willighagen - Hans van der Zijden

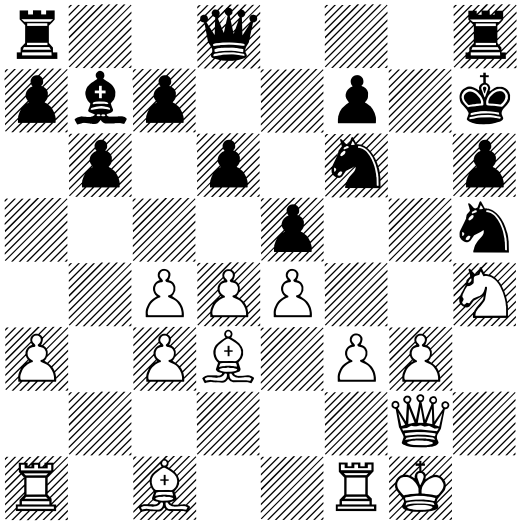

18. ...Pxg3 19. Dxg3 Tg8 20. Dxg8 Dxg8†
Beter is 20. ...Pxg8 21. Pf5
21. Kf2 Lc8
Zwart is bang voor het paard op f5.
22. Th1 Dg7 23. Le3 Pg8 24. Tag1 Df6 25. f4
Beter is 25. Pf5 Lxf5 26. exf5
25. ...h5? 26. Pf3 Ph6 27. Txh5 Ld7 28. f5
Evert bezorgde zijn tegenstander een slechte loper en won een pion. Daarna maakte hij het fraai af.

Evert Baak - Aat van der Toorn

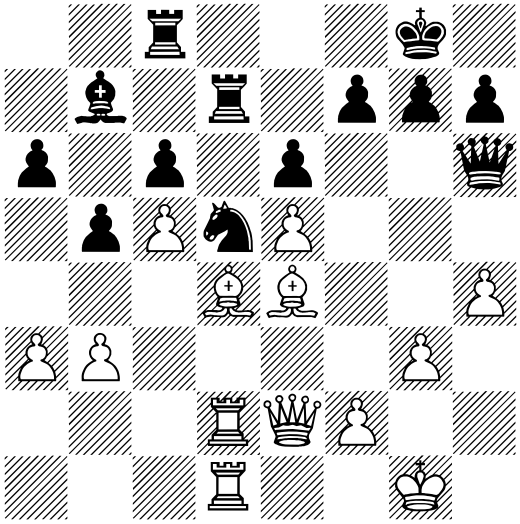

Zwart heeft een mooi paard maar een lelijke dame.
26. Le3! g5
Na 26. ...Pxe3 27. Txd7 Pxd1 28. Dxd1 kan zwart stuk verlies niet voorkomen, en 26. ...Pc3 27. Df3 Txd2 28. Lxd2 Td8 29. Lxh6 Txd1 30. Kg2 gxh6 31. Dxc3 en wit wint.
27. Lxg5 Dg7
27. ...Df8 28. Lxh7 Kxh7 29. Dh5 Kg8 30. Lh6 en zwart moet de dame geven.
28. Df3 Tcc7
Beter is nog 28. ...Dxe5 29. Lxd5 cxd5 30. Lf6 Df5 31. Dxf5 exf5 en zwart heeft erg veel zwakke pionnen.
29. Lf6 Dh6 30. Td4 Lc8 31. Lc2 Pxf6 32. exf6 Txd4 33. Txd4 Td7 34. Tg4
Veel beter maar meer rekenwerk is 34. Dxc6! Txd4 (...Lb7 35. Dxd7 Dc1 36. Td1) 35. Dxc8 Df8 36. Lxh7
34. ...Kf8
34. ...Kh8 35. De4 en h7 is ondekbaar.
35. Tg5 Td5 36. Df4 Ld7
36. ...Txg5 37. hxg5 Dh3 38. Dd6 en mat op de volgende zet.
37. Tg8†
Opgegeven vanwege 37. ...Kxg8 38. Dxh6 en mat op g7.

Hierna ging hij als teamleider aan de slag om de verkregen voorsprong vast te houden.
Olav leek niet veel te bereiken, maar vond in groeiende tijdnood een kansrijk torenoffer. Minstens eeuwig schaak. Evert drong, gezien de stand op de andere borden, aan op een remiseaanbod. Wat met 41. Dg5† kwam en werd aangenomen.

Olav van Leeuwen - Gerard Werkhoven

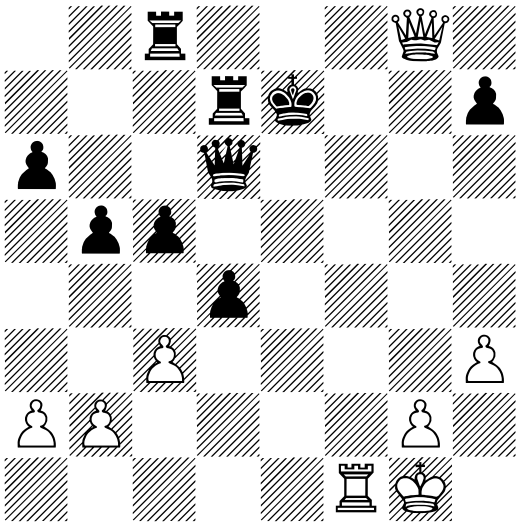

41. Tf7† Ke6 42. Tf8† Ke5
42. ...Tf7 43. Dxf7 Ke5 44. Df5# of 42. ...Ke7 43. Df7#
43. Dg3† Ke6
43. ...Kd5 44. Df3 of 43. ...Ke4 44. Df3 Ke5 45. Df5#
44. Dg4† Ke7
44. ...Kd5 45. Df3
45. Dg7† Ke6 46. Df6† Kd5 47. Df3† Ke6
47. ...Ke5 48. Qf5# of 47. ...Kc4 48. b3#
48. Df5† Ke7 49. Df7#

Justus bereikte een duidelijk beter eindspel, maar leek in een remise te willen berusten. Evert gaf geen toestemming, waarna Justus nog maar eens diep ging rekenen met het volgende resultaat.

Ton van der Zijden - Justus van Klaveren

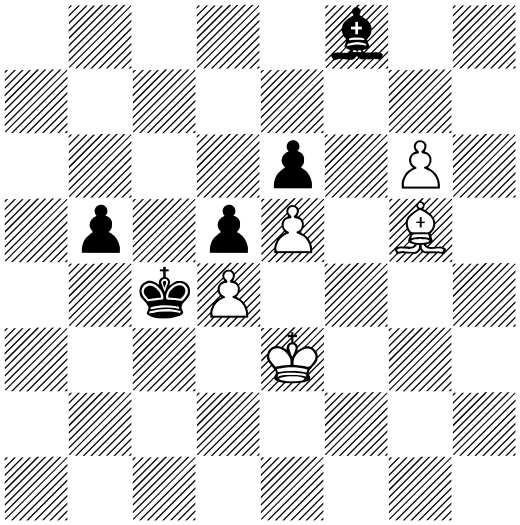

1. ...Kc3! 2. Kf4
De beslissende fout. 2. Le7 werkt nog niet vanwege 2. ...Lh6 3. Ke2 b4 met dezelfde manoeuvre als is de parti, doch 2. Ke2! b4 (...Kc2 3. Le7!) 3. Kd1 Kb2, anders bereikt wit het promotieveld , maar nu werkt 4. Le7! wel.
2. ...b4 3. Le7!
De enige kans op redding: 3. Lf6 b3 4. g7 Lxg7 5. Lxg7 b2 en zwart wint.
3. ...Lh6
3. ...b3 4. Lxf8 b2 5. g7 b1D 6. g8D en zwart moet eeuwig schaak geven.
4. Lg5 Lf8
4. ...b3 5. Lxh6 b2 6. g7 b1D 7. g8D Dc1 8. Kf3 (enige zet) Qxh6

en zwart staat beter, of 4. ...Lxg5 5. Kxg5 b3 6. g7 b2 7. g8D b1D en zwart komt een tempo te kort.

5. Le7 Lg7!!

Dit scheelt een tempo, wat de partij beslis.

6. Lf6 b3 7. Lxg7 b2 8. Lf6 b1D 9. g7 Db8

Eenvoudiger is 9. ...Dg6

10. Kg5 Dg8 11. Kg6 Kxd4

William speelde sterk tegen een gevaarlijk ogende Koningsindiër. Hij drong zwart terug en kwam straal gewonnen te staan, zo bleek een dag later bij de analyse in het Schaakhuis. Daarna was het zwart die een kwaliteit wist terug te winnen. Ook hier drong Evert aan op een remiseaanbod wat zwart graag aannam.

Karl blunderde in een niets aan de hand stelling blind een pion weg. Daarna was de nederlaag ook met lang verdedigen niet meer te vermijden.

Voor de laatste partij en het spektakelstuk van de avond geef ik de pen aan Maarten:

Cor Kanters - Maarten Stolte

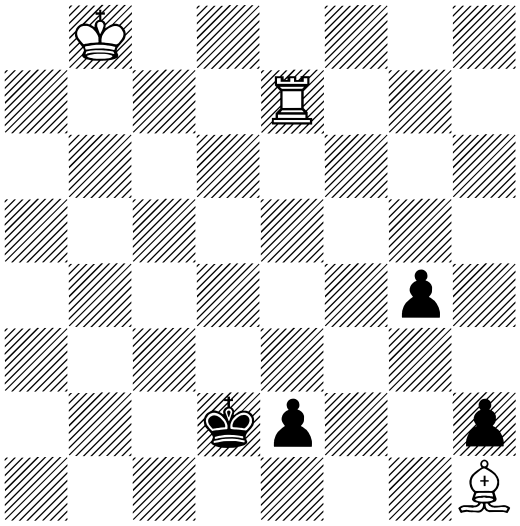

Het einde van de laatste partij. Mijn tegenstander en ik leefden op het increment van 10 seconden per zet. Ik dreig te promoveren. Wit speelde 65. Td7 en ik antwoordde 65. ...Ke1 en was op weg naar g1. Wit verhinderde dat met 66. Tf7 en ik deed dan maar weer 66. ...Kd2 met een tweede remiseaanbod en wit had niet beter dan aannemen, ook al was de stand 4-3 voor ons. Teamcaptain Evert was net als ik blij met de teamoverwinning, maar liet mij meteen zien hoe ik vanuit de eindstelling kan winnen. 67. Td7 Ke3 68. Te7 Kf2 en zwart gaat nu wel g1 bereiken: 69. Tf7 Kg1 70. Te7 Kxh1 71. Txe2 g3. Eigenlijk niet zo moeilijk en ik had op dat moment een seconde of 40 op de klok.

Het was mij al enige zetten duidelijk dat ik de partij niet kon verliezen en ik was mij bewust dat een overwinning in de partij belangrijk was, omdat deze partij ook voor de HSB-bekerwedstrijd in december meetelde (een goed uitgewerkt akkoord vooraf met RSC-Belgisch Park om agenda-technische redenen).

Maar ja, het was een enerverende partij geweest. Ziet u de stelling van het einde van de partij? In vredesnaam: hoe kan je in een K+T+L tegen K+3pi terecht komen?? Als u er even over nadenkt dan komt u tot de conclusie dat er waarschijnlijk een behoorlijk aantal wederzijdse blunders is gemaakt. Dat klopt. Toen mijn

koning eerder in dit eindspel nog op e5 stond gaf de computer aan wit een evaluatie van +87.15.
In een onbekende opening heb ik met zwart het initiatief veroverd: mijn eerste 10 zetten waren 'spot on', terwijl wit twee mindere zetten deed. Het had ons wel veel tijd gekost. Vanaf zet 17 moesten we praktisch gaan spelen vanwege de tijdsdruk. Het middenspel stond dan weer gelijk, dan weer beter voor mij. In het eindspel kwam de partij aanvankelijk meer en meer mijn kant op, maar toen raakte ik een toren kwijt op een manier die nog enigszins voorstelbaar is onder de omstandigheden. Vervolgens deed ik mijzelf en SHTV ernstig tekort door zomaar een paard weg en de partij weg te geven. Daarmee was de idiote materiaalverhouding van het fragment ontstaan. Zoals bekend is dat eindspel van totaal gewonnen voor wit naar totaal gewonnen voor zwart gegaan. Ik hou het erop dat remise een terechte uitslag is.

SHTV 2 (1885)	**RSC BP 1 (1876)**	**4½-3½**
Eduard van Dijk (2007)	Sherief El Sayad (2092)	0-1
William van Zanten (2009)	Gerard Milort (2033)	½-½
Maarten Stolte (2046)	Cor Kanters (2004)	½-½
Gert Jan Willighagen (1867)	Hans van der Zijden (1809)	1-0
Justus van Klaveren (1744)	Ton van der Zijden (1766)	1-0
Evert Baak (1816)	Aat van der Toorn (1741)	1-0
Karl Baak (1730)	Peter Ingenhoes (1807)	0-1
Olav van Leeuwen (1858)	Gerard Werkhoven (1756)	½-½

SHTV 3 verliest de strijd aan de hoge borden *(verslag: Meile Tamminga)*

Van te voren waren de verwachtingen voor de wedstrijd van SHTV 3 tegen Wassenaar niet erg hoog gespannen. Wassenaar heeft een fors hogere gemiddelde rating en vooral de hogere borden zijn sterk bezet. Bovendien moest Olav door omstandigheden op het laatste moment afzeggen en lukte het niet om op korte termijn nog een vervanger te regelen. De wedstrijd begon dus met een achterstand.

Toch lijkt het er in het begin op dat we net als in de eerste wedstrijd mogen rekenen op steun van de schaakgoden. Op bord 6 speelt Piet met zwart tegen jeugdspeler Dusan Cvetkovic. De partij kent aanvankelijk een rustig verloop en nadat de lichte stukken zijn geruild staat er een gelijke stelling op het bord. Voordat de echte strijd losbarst geeft wit een toren weg en is de winst niet meer moeilijk. En op bord 5 krijgt Jan met wit op de veertiende zet een dame cadeau en kunnen ook daar de stukken weer in de doos. Al snel dus een 2-1 voorsprong en op de overige borden gaat de strijd gelijk op.
Ed speelt op bord 3 tegen Eric van der Marel. Een pittige klus. Ed speelt de

Schotse opening en kiest met 6 Ld3 voor een rustige benadering. Verstandig tegen een tactisch sterke speler. Complicaties worden zo veel mogelijk vermeden en waar mogelijk worden stukken geruild. Al vrij snel bereikt Ed de veilige remisehaven. Een half punt op bord 3 is altijd meegenomen.
Maar daar houdt het goede nieuws voorlopig op. Invaller Roy schaakt niet zo veel meer, maar ook op routine weet hij op bord 4 de witte Siciliaanse opzet goed te ontregelen. Met 2 f4 kan het haast niet anders of wit wil op de koningsaanval spelen, maar dan is het niet verstandig om zwart de gelegenheid te geven met h7-h5-h4 even wat preventieve maatregelen te nemen. Er ontstaat een gelijke stelling waarin de witte dreigingen vooral optisch zijn en de zwarte stukken goed samenwerken. Nu alleen nog even rokeren en er is niets aan de hand. Roy kiest er echter voor de koning in het midden te laten staan en dat wordt hem fataal.

Arjan Schouteren - Roy van der Smitte

1. e4 c5 2. f4 d6 3. Pf3 e6 4. d4 cxd4 5. Pxd4 Pf6 6. Pc3 a6 7. Ld3 Pbd7 8. Pb3 Le7 9. a4 Dc7 10. Le3 Pc5 11. Pxc5 dxc5 12. De2 h5 13. h3 h4 14. e5 Pd5 15. Pxd5 exd5 16. c4 d4 17. Ld2 a5 18. f5 Ta6 19. 0-0 Tg8 20. Tae1 Ld7 21. Dh5 g6 22. Dh7 Tf8 23. fxg6 fxg6 24. Txf8† Lxf8 25. e6 1-0

Op bord 1 speel ik tegen de Wassenaarse clubkampioen Joop Beijersbergen. Een Spaanse partij waarin ik met wit al vrij snel een pion wegblunder. Ik probeer complicaties te creëren en dat lukt aardig. Met een kleine combinatie win ik de pion terug. Er ontstaat een stelling waarin beide koningen op de tocht komen te staan, die van mij wordt het eerst omvergeblazen.

Meile Tamminga - Joop Beijersbergen

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 a6 4. La4 Pf6 5. d3 d6 6. c3 b5 7. Lc2 Le7 8. 0-0 0-0 9. Te1 Lg4 10. h3 Lh5 11. Pbd2 Dd7 12. Pf1 Tfe8 13. Pg3 Lg6 14. Ld2 d5 15. Pf5 Lxf5 16. exf5 Dxf5 17. c4 d4 18. cxb5 axb5 19. a4 b4 20. Tc1 Ld6 21. Pg5 h6 22. Pxf7 Kxf7 23. Lb3† Kg6 24. Txc6 Kh7 25. De2 Kh8 26. Tec1 Dd7 27. T1c4 e4 28. Lc2 e3 29. fxe3 dxe3 30. Le1 Pd5 31. b3 Te6 32. d4 Lh2† 33. Kxh2 Txc6 34. Dd3 g6 35. De4 Te6 36. Df3 Tf6 37. Dg3 Taf8 38. Le4 c6 39. Lxd5 Dxd5 40. Txb4 e2 41. De3 Dh5 42. g4 Dd5 43. Dxh6† Kg8 44. De3 Tf1 45. Kg3 T8f3 46. Kh4 Txe3 0-1

En naast mij moet Theo het opnemen tegen Timo Bottema. De strijd lijkt gelijk op te gaan, maar de zwarte stelling staat voortdurend onder druk. Uiteindelijk trapt Theo in een tactisch grapje. Daarmee is de winst voor Wassenaar.
Maarten kiest er op bord 7 voor al gauw het loperpaar aan zijn tegenstander te laten, maar heeft daarvoor in de plaats twee sterke paarden. Na een grootscheepse afruil lijkt het erop dat zwart (Wassenaar) iets beter staat, maar het resulterende pionneneindspel zou houdbaar moeten zijn. Maarten tast echter mis

en laat de zwarte pionnen te veel ruimte. Zwart haalt een dame en de partij is verloren. Maarten probeert nog een trucje... en zowaar, het lukt. Ook wit haalt een dame. Die kan zwart weliswaar nemen, maar nu staat wit pat.

Maarten van der Vegt - Ronald van Vleuten

1. d4 Pf6 2. Lg5 d5 3. Lxf6 exf6 4. Pf3 Le7 5. e3 0-0 6. c4 dxc4 7. Lxc4 c6 8. 0-0 Pd7 9. Pbd2 Pb6 10. Lb3 f5 11. Pe5 Pd5 12. Lxd5 Dxd5 13. Db3 Dxb3 14. Pxb3 Te8 15. Tac1 Le6 16. Pc4 Ld5 17. Pc5 Lxc5 18. dxc5 Lxc4 19. Txc4 Tad8 20. Tc2 Te5 21. Te1 Tdd5 22. b4 Te4 23. Tb2 f4 24. Kf1 fxe3 25. Txe3 Txe3 26. fxe3 f5 27. Ke2 Kf7 28. Kf3 Td3 29. Ke2 Tc3 30. Td2 Ke7 31. Td3 Tc2 32. Td2 Txd2† 33. Kxd2 Ke6 34. h3 Ke5 35. Kd3 g5 36. g4 f4 37. e4 f3 38. Ke3 f2 39. Kxf2 Kxe4 40. Ke2 Kd4 41. a3 Kc3 42. Ke3 Kb3 43. Ke4 Kxa3 44. Kf5 Kxb4 45. Kxg5 a5 46. Kh6 a4 47. Kxh7 a3 48. g5 a2 49. g6 a1D 50. g7 Db1† 51. Kh8 Db2 52. Kh7 Dc2† 53. Kh6 Dg2 54. h4 Dg4 55. h5 Kxc5 56. g8D Dxg8 ½-½

Kortom: een 5-3 nederlaag.

Wassenaar 1 (1773)	**SHTV 3 (1623)**	**5-3**
Joop Beijersbergen (1867)	Meile Tamminga (1722)	1-0
Timo Bottema (1950)	Theo Bovenlander (1719)	1-0
Eric van der Marel (1918)	Ed Olvers (1706)	½-½
Arjan Schouteren (1816)	Roy van der Smitte (1510)	1-0
Michaël Claushuis (1680)	Jan Verheijen (1604)	0-1
Dusan Cvetkovic (1527)	Piet Sikkes (1548)	0-1
Ronald van Vleuten (1712)	Maarten van der Vegt (1552)	½-½
Jasper Zijlstra (1760)	N.O.	1-0

Kleine nederlaag voor SHTV 3 (verslag: Meile Tamminga)

Koploper HSV was op maandag 20 november de volgende horde voor SHTV 3. Wederom een geduchte tegenstander, en deze keer met afzegging van Rik en Ruben. Gelukkig waren Theo Dekker en Danny bereid de open plaatsen in te nemen.

Een aantal partijen was snel beslist. Op bord 3 speelde Theo Bovenlander een degelijke opening, maar dat zijn tegenstander een loper wegblunderde was een gelukje. Eerste winstpartij voor ons. Voorlopig was dat het enige lichtpuntje. Ik meende even te zien dat Danny op bord 8 een degelijke stelling had, maar heel lang hield dit niet stand. Op een gegeven moment moest hij berusten in stukverlies in ruil voor drie pionnen en dat is in het middenspel veelal te weinig. Franck won vrij snel. Ik speelde zelf op bord 2 tegen Ton Bodaan. Geen schande om van hem te verliezen, maar over de manier waarop kan ik niet tevreden zijn. Al snel in de partij kwam ik slechter te staan en het was voortdurend vechten

tegen de bierkaai. En Jan kon het deze keer ook niet bolwerken op bord 7. Een snelle 3-1 achterstand dus.
Toch was er nog hoop. Op bord 1 speelde Olav met wit de mooiste partij van de avond. Olav trok agressief van leer met het Evansgambiet en wist voortdurend dreigingen te creëren. Lex van der Lubbe wist lang alles te pareren en slaagde er op het laatst in door dameruil het ergste te voorkomen. In de overblijvende stelling stonden zijn stukken echter zo ongelukkig dat stukverlies onvermijdelijk was. En daarmee was ons eerste winstpunt een feit.

Olav van Leeuwen - Lex van der Lubbe

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lc4 Lc5 4. b4 Lxb4 5. c3 La5 6. d4 exd4 7. 0-0 d6 8. cxd4 Lg4 9. Db3 Dd7 10. d5 Pd8 11. Lb2 f6 12. Pd4 Pe7 13. Pe6 Kf7 14. Pc5 Dc8 15. e5 fxe5 16. f4 Kg6 17. fxe5 Pf5 18. Pe6
18. e6 dxc5 (18. ...Lb6 19. Txf5 Lxf5 (19. ...Kxf5 20. Dc2 Kg5 21. Lc1 Kf6 22. Dc3 Kg6 23. Ld3 Kh5 24. Dxg7 Lxc5 25. Kh1 h6 (25. ...Le3 26. Lxe3 Pf7 27. exf7 Dd8 (27. ...h6 28. Dg6 Kh4 29. Lf2#)) 26. Lg6 Kh4 27. Df6#) 20. Df3 (20. Dg3 Kh6 21. Lc1 Kh5)) 19. h3 Lh5 20. Txf5 Kxf5 21. Dd3 Kg5 22. De3 Kh4 (22. ...Kf5 23. Bd3#) 23. Df4
18. ...Pxe6 19. dxe6 Lb6† 20. Kh1 Dd8 21. e7
21. Ld3 Tf8 22. exd6 cxd6
21. ...Dxe7 22. exd6 cxd6
22. ...Dxd6
23. Pd2 De3 24. Lf7 Kh6 25. Pc4
25. Dd5 g6 26. Pe4 De2 27. Lf6
25. ...Dxb3 26. axb3 Ld4 27. Lxd4 Pxd4 28. Tf4 Pxb3 29. Tb1 Kg5 30. g3 Pc5 31. h4†

Nog drie partijen te gaan. De stelling van Theo Dekker op bord 6 bood geen perspectief op een overwinning. Alles zat potdicht (nadat overigens volgens Theo zijn tegenstander mat in vijf over het hoofd had gezien) en ondanks verwoede pogingen om toch nog iets te forceren, was remise hier het logische resultaat.
Piet speelde op zich een degelijke partij. Ik zag dat hij gedwongen was een paard naar h1 terug te trekken, maar het beest wist zich aardig los te wurmen en uiteindelijk kwam er een lastig eindspel op het bord. Dilemma: wel of geen remise accepteren. Objectief gezien gaf de stelling geen aanknopingspunten voor een overwinning en dus was het logisch dat Piet het halve punt incasseerde.
De partij van Ed gaf nu bij een 4-3 stand de doorslag. Ed verloor met zwart snel een pion, kreeg daar wel een loperpaar voor terug, maar in een gesloten stelling. Had hij de zaak ergens moeten openbreken? Ik zag allerlei mogelijkheden, maar beide spelers bezwoeren achteraf dat winstpogingen niet zinvol waren. En de computer geeft hen gelijk en beoordeelt de stelling als beter voor wit, met op een gegeven ogenblik zelfs een geforceerde winstvoering. Gelukkig voor ons

werd dit niet opgemerkt...

Eindresultaat dus een kleine nederlaag.

HSV 1 (1780)	**SHTV 3 (1669)**	**4½-3½**
Lex van der Lubbe (1667)-	Olav van Leeuwen (1858)	0-1
Ton Bodaan (1905)	Meile Tamminga (1722)	1-0
Fred van der Holst (1847)	Theo Bovenlander (1719)	0-1
Bert Corneth (1779)	Ed Olvers (1706)	½-½
Patrick Roeleveld (1447)	Piet Sikkes (1548)	½-½
Frans Hoogeveen (1797)	Theo Dekker (1688)	½-½
Dick Groenendijk (1776)	Jan Verheijen (1604)	1-0
Franck Melssen (1687)	Danny Lindhout (1507)	1-0

Novelty Destroyers 2 blijkt te sterk voor SHTV 4 (verslag: Maarten v.d. Vegt)

19 oktober trad het vierde van SHTV aan tegen Novelty Destroyers 2. Nou ja, een deel ten minste. Drie partijen waren reeds eerder gespeeld. Kawang, Jaap en ondergetekende speelden de 12e allen met zwart tegen drie Destroyers die verhinderd waren de 19e.

Jaap speelde een erg sterke partij. Hij kwam in een scherpe opening terecht, die hij gelukkig goed kent. Hij won snel een stuk en wist de partij goed uit te spelen.

Kawang kwam ook veelbelovend uit de startblokken met een goede stelling. In zijn nijverheid om aan te vallen offerde hij echter iets te veel pionnen. Met drie pionnen extra voor wit wist Kawang het tij niet meer te keren.

Ikzelf trad op het eerste bord aan tegen Derk Dekker, een speler met een rating van bijna vierhonderd punten hoger dan ik. In de opening leek het al snel de verkeerde kant op te gaan. De koning werd in het midden gedwongen en even later verloor ik een belangrijke pion. De partij ontwikkelde zich echter in een toreneindspel, waarbij ik knap een remise wist te behouden.

Na drie partijen stond het dus 1½-1½. Een hoopgevende tussenstand om voor een resultaat te spelen.

Een week later mocht te rest aantreden.

Danny moest lang wachten op zijn tegenstander. Deze was vergeten dat hij moest schaken. Toen deze er was had Danny zo'n drie kwartier voorsprong op de klok. Danny offerde snel een stuk voor drie pionnen en ging voor de aanval. Helaas raakte Danny tijdens de partij te veel kwaliteit kwijt. De aanval werd simpel afgeslagen, waardoor het punt naar Novelty Destroyers 2 ging.

Eric speelde lang een goede partij. Echter gebruikte hij, zoals wel vaker, veel tijd. Hij kwam uiteindelijk in een eindspel terecht dat op remise leek uit te lopen. Door zijn gebrek aan denktijd maakte hij helaas een fout, waardoor ook dit punt aan de gasten werd gegeven.

Ard zette zijn trend van eind vorig seizoen door en speelde mooi op de aanval. Een thematisch loperoffer op h7 volgde, dat er erg veelbelovend uitzag. Zijn tegenstander verdedigde goed, waardoor Ard even later zelf een toren achter kwam. Het verlies was helaas niet meer te verhelpen.
Thomas speelde aanvallend als altijd en offerde snel een pion. Hij leek hier ook genoeg compensatie voor te krijgen, waarbij hij makkelijk de pion terug had kunnen winnen. Thomas weigerde dit echter en ging er vol in om de koning vast te zetten. Helaas werden stukken geruild en kwam hij in een eindspel terecht, met een pion minder dus. Dit speelde zijn tegenstander goed uit en het vierde punt van de avond ging naar ND 2.
Wisten we dan geen enkel resultaat te halen de 19e? Nee hoor, want Sophie redde tijdens haar debuut onze eer. De partij zelf was niet erg aantrekkelijk, waarbij beide partijen niet durfden initiatief te nemen. Na een paar uur rondschuiven werd remise aangeboden en geaccepteerd.

Helaas werd de uitslag 2-6 voor de gasten. Overigens niet een nederlaag om ons voor te schamen, Novelty Destroyers lijken mee te gaan doen om het kampioenschap, terwijl wij ons in de middenmoot hopen te plaatsen.
13 november mogen we weer. Dan tegen DSC 10 in Delft.

SHTV 4 (1463)	**Novelty Destroyers 2 (1614)**	**2-6**
Maarten van der Vegt (1552)	Derk Dekker (1924)	½-½
Danny Lindhout (1507)	Erik Dhondt (1688)	0-1
Kawang Choi (1303)	Mutlu Arpaci (1560)	0-1
Eric Alvares (1590)	Wim van de Maele (-)	0-1
Jaap Luyendijk (1502)	Olivier Krikorian (1474)	1-0
Ard van der Zwart (1402)	Fausto Molinari (1537)	0-1
Thomas Luk (1388)	Filippo Sidoti (1499)	0-1
Sophie Gieben (-)	Matthieu Rosello-Garcia (-)	½-½

SHTV uitgeschakeld in de KNSB-beker *(verslag: Wouter Noordkamp)*

In de tweede ronde van de KNSB-beker speelde SHTV een uitwedstrijd tegen Promotie. Bij het uitwisselen van de opstellingen bleek al dat het een lastige avond zou worden. Promotie had op ieder bord 100 tot ruim 200 ratingpunten meer.
Eduard van Dijk toonde zich op bord 1 echter niet onder de indruk van de rating van zijn tegenstander Bernard Bannink. Met wit offerde hij vanuit de opening twee pionnen om met zijn stukken de zwarte koning onder vuur te nemen. Deze bleek echter onbereikbaar door de bescherming van de zwarte pionnen met als gevolg dat de dappere poging van Eduard ongetwijfeld niet zal hebben opgeleverd waar hij op gehoopt had. Hij wist nog wel een pion terug te winnen, maar moest daardoor wel dameruil toestaan. De zwarte torens en mooi

gecentraliseerde loper bleken sterker en actiever dan de witte stukken, ondanks dat wit nog een vrije a-pion had overgehouden aan de openingsschermutselingen. Deze pion kwam zelfs tot a7, maar niet verder. Ondertussen had zwart nog wat pionnen kunnen pakken en dat was voldoende voor een punt.
Ook Hans Segers aan bord 3 had na een rustig begin een pion geofferd tegen Rachid Schrik. Hij kreeg daarvoor een gedekte vrijpion op d5 en een loper die de zwarte stelling binnendrong. Bovendien stonden de zwarte stukken nogal krampachtig. Zwart had dan ook veel tijd nodig om de juiste voortzetting te vinden. Uiteindelijk kwamen de zwarte pionnen op de e- en f-lijn (2 keer) naar voren en leek zwart het initiatief over te nemen. Hans had dit bewust toegelaten om achter de pionnen te kunnen duiken en daar complicaties te veroorzaken. Gezien de resterende bedenktijd van zwart leek dat een goede keuze. Zwart wist echter met minder dan 1 minuut bedenktijd (plus 5 seconden per zet) bewonderenswaardig kalm te blijven en de winst binnen te halen. In de analyse kwamen de spelers erachter dat Hans één goede kans had gehad op een beter resultaat.
Peter Vorstermans aan bord 4 met zwart had een evenwichtige stelling tegen Ben Ahlers. Langzaam maar zeker werd hij achteruit gedrongen en namen de witte stukken en pionnen een steeds groter deel van het speelveld over. Peter raakte een pion kwijt, maar dat verminderde de witte druk niet. Even leek hij een kwaliteit meer te hebben, maar dat was waarschijnlijk onderdeel van het witte plan. Want wit won de kwaliteit terug en bereikte een dame-eindspel met veel extra pionnen. Wit won dan ook.
Wouter Noordkamp kreeg tegen Maarten van Zetten een stelling waarin hij misschien een klein voordeeltje had omdat zijn paard naar mooie velden zou kunnen. Verder had hij een pion op e4 die samen met zijn witte collega op e3 de witte stukken in hun vrijheid beperkte. De pion kon echter ook gemakkelijk zwak worden. Wouter besloot zijn paard in te ruilen voor initiatief in een toreneindspel. Wit had de keuze tussen passief blijven, de pion op e4 ophalen mogelijk ten koste van zijn koningsvleugel of elders op pionnenjacht gaan. Hij koos voor het laatste, waardoor Wouter de pion op e4 kon omtoveren in een vrijpion die uiteindelijk slechts ten koste van een toren gestopt kon worden. Omdat de pionnenjacht niet genoeg had opgeleverd, was de resterende stelling gemakkelijk gewonnen.

Daarmee kwam de einduitslag op een 3-1 nederlaag en zit het bekeravontuur er voor dit seizoen helaas weer op.

Promotie (2118)	**SHTV (1974)**	**3-1**
Bernard Bannink (2211)	Eduard van Dijk (2007)	1-0
Maarten van Zetten (2129)	Wouter Noordkamp (1990)	0-1
Rachid Schrik (2087)	Hans Segers (1978)	1-0
Ben Ahlers (2045)	Peter Vorstermans (1922)	1-0

Ratinglijst november

De eerste ratinglijst van het nieuwe seizoen laat slechts bescheiden verschuivingen zien. Sommige leden hebben meegedaan aan toernooien en wonnen wat punten, terwijl anderen ze juist verloren. Harde klappen vielen vaak bij het Open NK in Dieren, maar ook de eerste ronden van de KNSB-competitie hebben hun sporen nagelaten.

Voor de HSB-competitie zal het zeer waarschijnlijk nog een tijdje gaan duren, voordat er resultaten worden doorgevoerd in het ratingsysteem van de KNSB. Er is nooit een goed moment om met een dergelijke mededeling te komen, maar op het moment van samenstellen van dit clubblad ligt competitieleider Louis Wulffers in het ziekenhuis na een hartaanval en een noodzakelijke operatie. We wensen hem vanaf deze plaats dan ook een spoedig herstel.

Stijn Gieben	2126 (+3)	Franck Melssen	1687 (-)
Twan van der Togt	2124 (+16)	Ruben Wiegerink	1645 (-)
Sherief El Sayad	2099 (+7)	Ben Spierings	1627 (-)
Maarten Stolte	2046 (-)	Jan Verheijen	1604 (-)
Eduard van Dijk	2007 (-)	Eric Alvares	1590 (-)
Cor Kanters	2004 (-)	André Wagner	1577 (-)
William van Zanten	2002 (-7)	Maarten van der Vegt	1552 (-)
Wouter Noordkamp	1990 (-28)	Frans Coers	1551 (-)
Hans Segers	1978 (-9)	Piet Sikkes	1548 (-)
Bart Verbaan	1963 (+1)	Roy van der Smitte	1510 (-)
Sander Pauw	1961 (-4)	Danny Lindhout	1507 (+1)
Alex Hut	1953 (-5)	Jaap Luyendijk	1502 (-)
Ton Bodaan	1929 (+24)	Kees van Gelder	1482 (-)
Peter Vorstermans	1922 (-12)	Rob Dijkstra	1457 (-)
Olav van Leeuwen	1858 (-)	Ard v.d. Zwart	1402 (-)
Gert-Jan Willighagen	1830 (-37)	Thomas Luk	1388 (-)
Evert Baak	1816 (-)	Claudia Fasil	1376 (-)
Rik Pronk	1812 (-)	Thijs Michels	1320 (-)
Armin Segger	1758 (-36)	Kawang Choi	1303 (-)
Justus van Klaveren	1744 (-)	Ruud van Dijk	1275 (-31)
Karl Baak	1730 (-)	Wim Vermeulen	1116 (-)
Meile Tamminga	1722 (-)	Mitchell Vuong	1028 (-)
Theo Bovenlander	1719 (-)	Ricki Luk	907 (-)
Ed Olvers	1706 (-)	Martin Brummelkamp	808 (-)
Theo Dekker	1688 (-)		

Schaakvarianten

André Wagner

In het vorige nummer van Samengevat *was er helaas geen ruimte meer voor onderstaand relaas en daarom is het nu extra leesvoer voor de kerstvakantie.*

Aan het eind van ons interne seizoen is er een avond over. Misschien is het een leuk idee om een serie partijen te spelen met schaakvarianten.
In de loop der jaren zijn er veel verschillende manieren bedacht om met schaakstukken iets te doen, uitgezonderd door de ruimte gooien, wat voor sommige kinderen die het spel niet serieus nemen een tijdverdrijf blijkt te zijn, zoals ik in de lespraktijk heb mogen leren. Nee, het gaat om echte varianten waarin stukken of bord een andere rol krijgen. Zeven exotische varianten passeerden op 24 september in Voorburg de revue tijdens het 2e (officieuze) NK Freestyle Chess.

De organisatie van Stichting Ilanz en SV Voorburg richt zich met dit toernooi vooral ook op de jeugd, want die vinden afwijkende vormen van schaken heel leuk en pakken het ook snel op. Een oudere jongere, hoewel niet de enige, valt in het gezelschap dan ook snel op en moet er constant rekening mee houden door een jonkie beentje gelicht te worden. Toenmalige winnaar Kevin Tan deed deze keer niet mee, terwijl wedstrijdleider Bauke Hoogland er vakkundig voor zorgde dat iedereen precies wist wat de afwijkingen van elke variant waren.

Het liep allemaal redelijk soepel in de eerste ronde, waar het amazoneschaak duidelijk als opwarmertje was gekozen. Er is maar één afwijking en dat is dat de dame een amazone wordt: het stuk kan ook als paard springen (zie superschaak). De dames verdwenen al in de opening van het bord en zo werd het een gewone schaakpartij. Geen extra gepuzzel en het punt was eenvoudig te toucheren.

Toen kwam het kamikazeschaak aan de orde: een stuk dat slaat verdwijnt zelf ook van het bord. Belangrijk ding om te realiseren is dat de koning wel schaak en mat gezet kan worden, maar dat hij zelf geen stuk kan slaan. Wees op uw hoede voor pioneindspelen. En dat was nu precies wat we op het bord kregen, maar de boertjes stonden tegenover elkaar en het werd remise. Een vrijpion was dodelijk geweest.

De derde variant was een hoofdpijnvariant, want knight relay chess is echt gekkenwerk. Dat het toch lukte, kwam door stevig concentreren. Na de partij is even uitblazen noodzakelijk. Knight relay behelst namelijk dat een paard zijn loop ‘geeft’ aan het stuk dat hij dekt. Paarden kunnen niet slaan of geslagen worden en dan geef je schaak met een toren en komt er zo’n knol in de weg staan. Het lukte om er omheen te spelen.

Gelukkig was het toen pauze en daarna was het moerasschaak aan de beurt. In

2013 verloor ik een partij tegen Cor Kanters en dat heeft me aan het denken gezet. De tactiek die ik nu volgde was vreselijk voor mijn tegenstander (de latere nummer drie) en succesvol. Sorry, Rafael.

De meest exotische naam komt toe aan querquisite, een heel leuke variant die het beeld van de partij heen en weer slingert. De lijn waarop een stuk staat bepaalt de loop. Op de a- en h-lijn is elk stuk ineens een toren en men begrijpt dat veel stukken op de d-lijn groot voordeel oplevert: allemaal dames. Een koning kan ook ineens een racemonster worden of soms een paard. Af en toe ging er wel iets mis, maar op het eind trok ik ook daar aan het langste eind.

Inmiddels aan de leiding van het klassement had ik nog een vol punt nodig om niet meer in te halen te zijn. En uiteraard is de tegenstander dan Martin Mellens, een lastige opponent op basis van rating, maar hij bleek meer moeite te hebben met de vreemde fratsen die men uit moet halen bij freestyle schaak dan verwacht. Elke keer als er een lijn of rij vrijkwam waar een stuk opgestaan had, verdween die uit het spel en schoof de stelling richting a1. Door een trucje dwong ik hem zijn dame te ruilen tegen mijn toren, waarna ik met dame en twee paarden zijn koning insnoerde en de toernooiwinst binnen was.

Ik had uitgekeken naar de laatste ronde: cilinderschaak, mijn favoriet. En als je weet dat je vrijuit kunt spelen, is dat nog leuker. De a- en h-lijn zijn met elkaar verbonden, waardoor elke diagonaal 8 velden telt. Openen met 1. b2-b3 is een absolute aanrader, meer zeg ik niet. Het kostte ook geen moeite om te winnen.

Bekers gingen naar David Madularea (2e), Rafael Goudriaan (3e) en Fong Li Caljé (dames). In tegenstelling tot men misschien denkt: de laatste was niet de enige dame en moest er echt voor knokken. Ik won zelf de grootste beker die ik ooit gewonnen heb en vooruit, foto dan maar.

Zes vorkstanden:
vier banen (D2, L3, D4, L5) en twee vlakken (4x2, 5x3)

William van Zanten over potentiële paardvorken

Vooruitblik:
Wat kunnen we doen om paardvorken (meer) tijdig te zien aankomen en ervan te profiteren?

- Beseffen dat 'de' paardvork verregaande simplificatie is;
- Weten dat er zes vorkstanden bestaan, namelijk D2, L3, D4, L5, 4x2 en 5x3;
- Oefenen in herkenning/toepassing van de zes vorkstanden.
- Onvolledige vorkstanden weten aan te vullen met 1 of 2 slachtoffers (aanvalsdoelen).

Introductie

In het oktobernummer van *Samengevat* verscheen *Just-in-time een paardvork in stelling brengen als bijzonder geval van judoka-profylaxe*. Aan het slot van dat artikel kondigde ik aan nader te zullen beschrijven hoe je snel kunt zien dat er een (potentiële) paardvork in de stelling komt.

Zodoende heb ik eerst voor u gezocht naar een korte formule van twee velden die tegelijkertijd door een paard bestreken kunnen worden. Ik ontdekte Max Euwe's begrip 'vorkstand'. Zo stelt Euwe dat de zwarte stukken Ke8 en Ta8 in vorkstand staan: ze staan bloot aan een potentiële vork van een wit paard op c7. Anders gezegd: twee stukken staan in (paard-)vorkstand als het mogelijk is (minimaal) één paard zo op het bord te plaatsen dat het paard de twee figuren tegelijkertijd aanvalt.

In dit artikel werk ik Euwe's begrip 'vorkstand' nader uit. U maakt kennis met zes vorkstanden, en u kunt desgewenst naar hartenlust oefenen met herkenning van de zes soorten.

Wie de zes vorkstanden onderscheidt, zal sneller paardvorken gaan zien in zijn/haar eigen partijen, met de gerede kans dat je met zulke vorken meer zult winnen, en door vorken van de tegenstander minder zal verliezen. Wie een vorkstand bespeurt, krijgt van zijn verstand een signaal door: ***"Let op! Hier is wellicht een combinatie in aantocht! Ga rekenen."*** [N.B. Een soortgelijk signaal krijgen Stappenstudenten van een ongedekt stuk, of van stukken op één baan; met als tip/ zoekstrategie: Zoek dubbelaanval of bereid die voor.]

Welke zes vorkstanden zijn er?
Ik heb uitgezocht welke geometrische vorm (en omvang) de paard-vorkstanden van Euwe kunnen aannemen. Simpelweg door achter het bord te gaan zitten, ergens een koning te plaatsen, paarden (of muntjes) te plaatsen die de K schaak zetten en te noteren welke figuren ontstaan tussen de K en steeds één ander veld dat door één van schaakgevende paarden wordt bestreken.
Een voorbeeld is

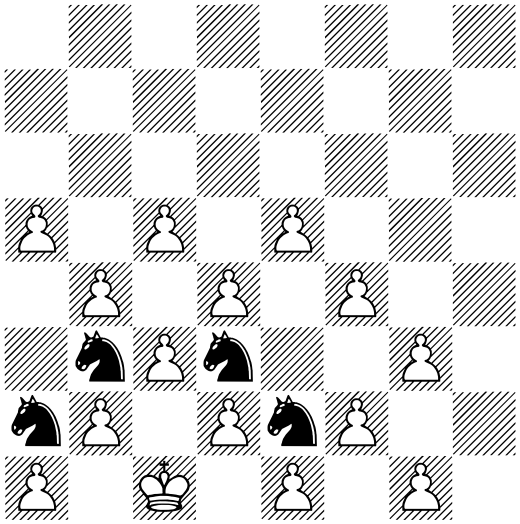

U ziet Kc1 vier keer schaak staan, terwijl de vier zwarte paarden tezamen 14 velden/stukken 'vorken'. Volgens Euwe (1950) staat Kc1 hier in (paard-) vorkstand met elk van zijn pionnen.
Als je lijnen of figuren probeert te ontdekken tussen koning en elke pion afzonderlijk, vallen je al gauw verschillen op: de ene vorkstand is de andere niet. Welke lijnen of figuren kunnen we zien?

Eerst vier soorten ***banen***; er zijn rechte lijnen en diagonalen, elk in twee maten:
- Kc1-g1 is een lange rechte lijn, Kc1-c3 is een korte rechte lijn;
- Kc1-b2 is een korte schuine lijn ofte wel diagonaal, en Kc1-f4 is een lange diagonaal

Behalve de banen, zien we figuren die een ***rechthoek*** vormen, ook in twee maten; bv. Kc1-f2 en Kc1-e5, respectievelijk een kleine (4x2) en een grote (5x3) rechthoek.

Dit voorbeeld is typerend voor alle vorkstanden. Er zijn nl. maximaal zes soorten vorkstanden, vier banen en twee rechthoeken:
- Banen
    - Rechte lijn (of rij), klein (3 velden lang) of groot (5 velden lang); we noemen dit voortaan vorkstand L3 en L5;
    - Schuine lijn (= diagonaal), klein (2 velden lang) of groot (4 velden

lang); voortaan genoteerd als D2 en D4;

- Rechthoeken
  - Klein en groot; voortaan simpelweg vorkstand 4x2 en 5x3.

Er zijn niet meer smaken vorkstand dan deze zes typen, d.w.z. 2 rechte lijnen, 2 diagonalen en 2 rechthoeken. Dit betekent dat wie onze zes lijnen/figuren kent, geen paardvork kan missen.
Onthoud de zes vorkstanden: D2, D4, L3, L5, 4x2 en 5x3.
Prent ze u in, oefen ermee, pas ze toe in uw partijen.

Zes vorkstanden

Vier baan vorkstanden	Twee diagonale vorkstanden: D2 en D4	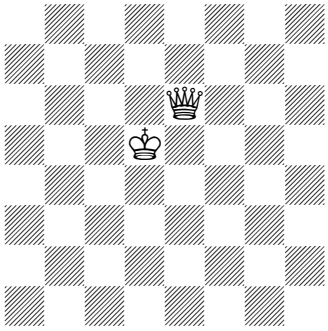	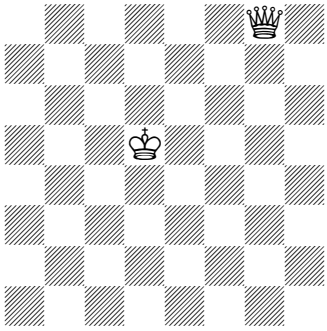
	Twee rechte lijn vorkstanden: L3 en L5	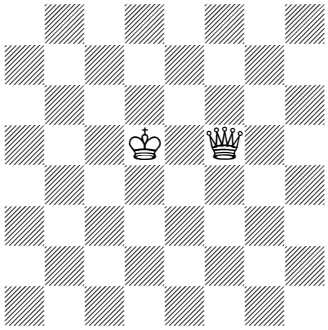	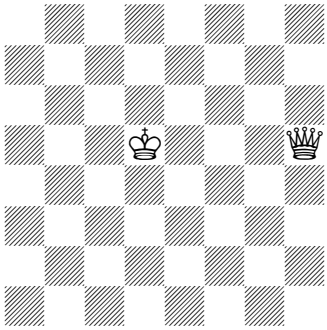
Twee vierkante vorkstanden	Twee vierkante vorkstanden: 4x2 en 5x3	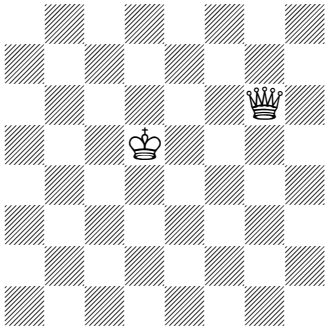	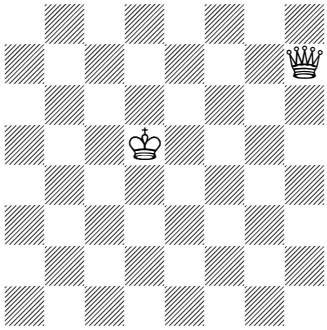

De vorkstanden vertonen flinke verschillen. Vergelijk de kleine schaal van D2 met de enorme reikwijdte van 5x3. Dit contrast herinnert aan de eerste maanwandeling (1969, Neal Armstrong): Small step vs. Giant leap.
Deze verscheidenheid maakt wellicht begrijpelijk waarom nieuwe schaakspelers ‘de’ paardvork zo lastig voorspelbaar vinden: het gaat niet om één type wen-

ding, maar om ***zes*** soorten! Zo beschouwd is moeilijk te snappen waarom iemand ooit bedacht heeft dat al die geometrische vormen (platte banen naast rechthoeken, alle in diverse maten) onder één noemer te vangen zouden zijn! Dat was vast geen wiskundige. Zoals volgens Einstein geldt bij alle begrips- en theorievorming: vereenvoudig zo veel mogelijk, maar niet meer dan mogelijk (*"Everything should be as simple as it can be, but not simpler"*).

Oefeningen en toepassingen *[terugkoppelingen op pagina]*

Oefening 1: de vorkstanden construeren
Gegeven Kf7: op welke velden zou de dame samen met de Koning in vorkstand staan?
Gebruik systematisch de indeling in D2, L3, D4, L5, 4x2 en 5x3

Oefening 2– de vorkstanden benoemen
Met onderstaande tabel herinneren we u aan de negen centrale voorbeelden uit het vorige artikel.
Als u sneller vorken wilt zien gaan aankomen, vul dan voor elke partij de laatste kolom in: de geometrische vorm van de potentiële paardvork.
U kunt daarbij dus kiezen uit de 6 vorkstanden, van D2 tot en met 5x3.

Partij	Velden (met vorkbare stukken)	Benoem de vorkstand
Nakamura - Carlsen 2010	d2b6	
Chekhover - Kmoch 1934	f6c5	
Chekhover - Kan 1939	b7a6	
Milov - Avrukh 1999	a4e6	
Blagojevic - Khamrakulov 2008	d4b4	
Aronian - Rozentalis 2005	d3b7	
Kozul - Kuljasevic 2014	f7c4	
Horvath - Van Assendelft 2015	g7d4	
Fischer - Keres 1959	c1d4	

Oefening 3

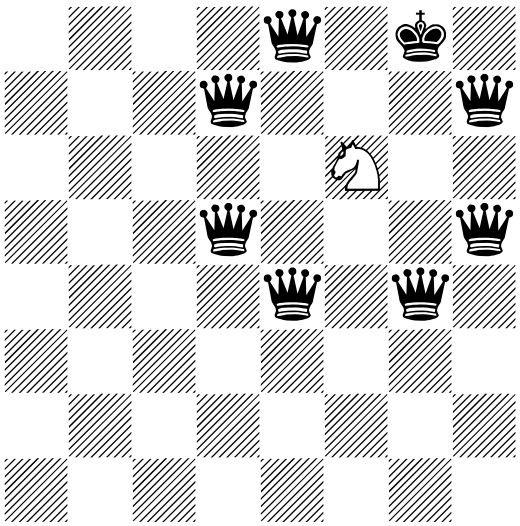

In bovenstaande stelling zitten 7 vorkstanden met Kg8 en de 7 dames.
Slechts één soort vorkstand (tussen K en D) komt meer dan eens voor – welke?

Oefening 4
Neem een wit paard op d4 in gedachten, en geef voor elk van de zes vorkstanden een voorbeeld veldenpaar.
De eerste schenken we u: D2 = e6f5
Voorziet u nu svp L3, D4, L5, 4x2 en 5x3 van een voorbeeld veldenpaar.

Oefening 5 - inzichttoets

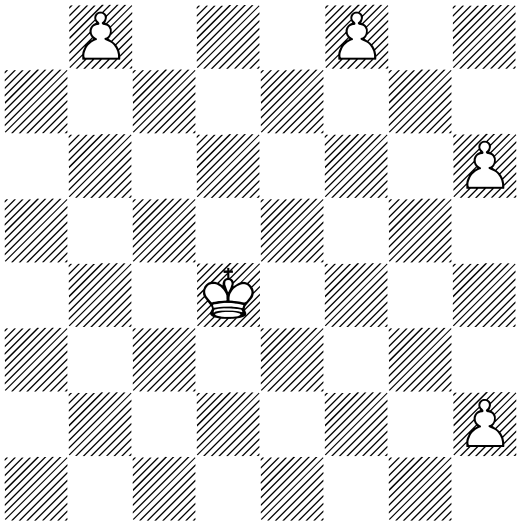

Ziet u het verband tussen Kd4 en de witte pionnen op het bord?

Oefening 6

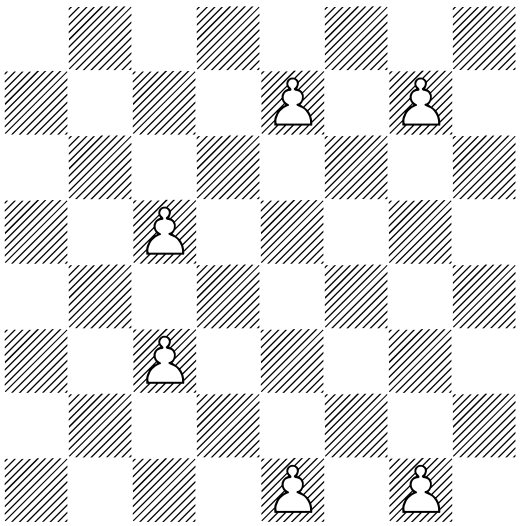

Plaats een witte dame zodat die in (dezelfde soort) vorkstand staat met alle pionnen.

Oefening 7
Dit elegante slot van een studie van Janosi toont na 1.Ta6† een drietal verschillende vorkstanden, namelijk a. Kd7-Tf3; b. Kf7-Tf3 en c. Kf5-Tf3. Benoem elk van die drie standen.

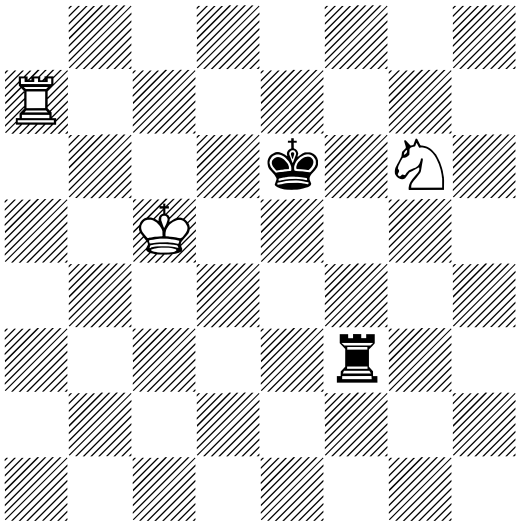

Oefening 8 – drie toepassingen
1 Had u zich al gerealiseerd dat elke partij start met vier L5-vorkstanden? Immers, in de beginstelling is elke K vorkbaar met zijn a-toren, en elke Dame met haar h-toren.
2 Komende weken als u een partij (na-)speelt waarin een paardvork voorkomt: benoem de vorkstand voor u zelf als D2, L3, D4, L5, 4x2 of 5x3.
3 Als u ergens tijd moet overbruggen (hetzij bushalte, wachtkamer of lucht-

haven-lounge: probeer zonder bord of mobiel vast te stellen of en zo ja welke stukken in de zes vorkstanden ook veilig tegelijkertijd kunnen worden aangevallen ('gevorkt') door een toren, loper of dame. Of, simpeler, kies een veld voor een koning, en bedenk de bijbehorende vorkstanden uit uw hoofd (zoals in oefening 4).

Vervolg vorkstanden

U beschikt nu over enige basiskennis over de zes vorkstanden, en u kunt de zes vormen snel waarnemen. Tijd om het niveau verder te verhogen.

Wie op vorkstanden let, kijkt naar velden en hun snijpunt, los van de vraag of daar een paard naartoe kan. Dit vergemakkelijkt de aanpak van stellingen waarin niet meteen duidelijk is dat het paard kan vorken. Denk aan minorpromotie of aan een vorkveld dat gedekt staat of bezet is.
Van de laatste twee elk een voorbeeld:

Razuvaev - Mestrovic, Keszthely 1981

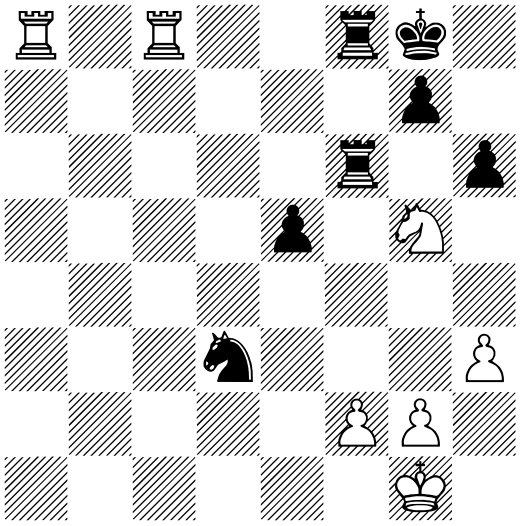

Stelling na 37. ...Tdf6. Wie op vorkstanden let, ziet meteen dat zwart zijn torens (onhandig) in een L3 heeft geplaatst. Daarna komt het besef dat je meteen naar h7 kunt:
38. Ph7! en snel 1-0

Kochyev - Tal, Moscow 1981

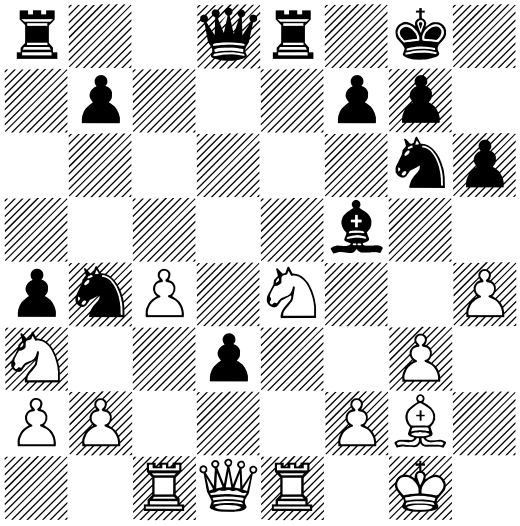

Stelling na 25.Te1. Wie op vorkstanden let, ziet meteen de L3 van Tc1 en Te1.
Tal zal niet lang hebben geaarzeld om zijn kans op die vork te realiseren (door ruiming van veld d3):
25. ...d2 26. Dxd2 Pd3 27. Te3 Pxc1 28. Dxc1 Pe5 en snel 1-0

Vul de vorkstand aan of in: 1 of 2x plaatsen

Wie de vorkstanden kent, ziet ook sneller 'de onvoltooide symfonieën', de standen waarin de tegenstander nog 1 stuk (of zelfs 2 stukken!) moet verplaatsen om de stand te realiseren.

Dit klinkt ingewikkeld, maar met kennis, oplettendheid en soms fantasie wordt al snel appeltje-eitje. Eerst kijken we (zoals gebruikelijk in de hogere niveau van de Stappenmethode) naar halve vorkstand/1x plaatsen; en dan naar fantasie-vorkstanden/2x plaatsen. Simpel gezegd willen we meestal vijandelijke stukken naar voor hen ongunstige velden lokken/dwingen, 'in' vorkstand krijgen.

1x plaatsen

1x plaatsen simpel – toch gemist door een wereldkampioen
Alekhine - Euwe, WCh 1937/16

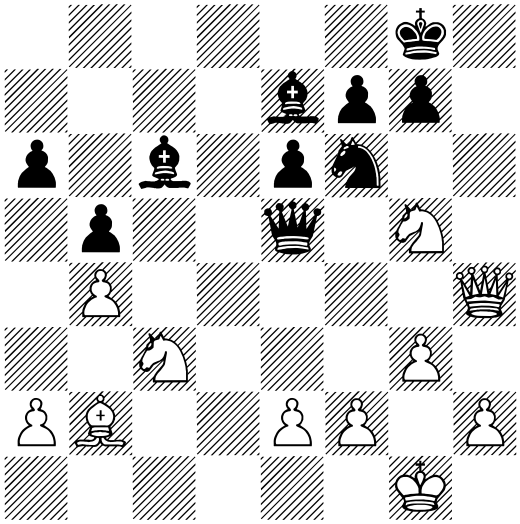

Ziet u meteen de vorkstand D4, ALS de K op h8 zou staan?
Alekhine miste hier 27. Dh8† gevolgd door Pxf7†.
Na **27. a3 Ld6** werd het uiteindelijk remise (in 65). Had Alekhine onze zes vormen maar gekend!

Lasker kende onze vorkstanden wel, zo blijkt uit *Lasker - Duras, St.Petersburg 1909*

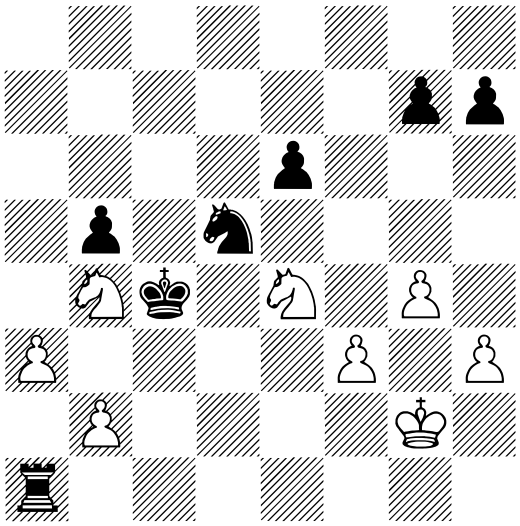

Gegeven Ta1, stuurt wit aan op een D4 of 5x3:
46. Pe4-d2†! Kd4 (of 46. ...Kc5) en **47. Pb3†** gevolgd door **48/49. Pxa1** en snelle winst.

Spiridonov - Estrin, Polanica-Zdroj 1971

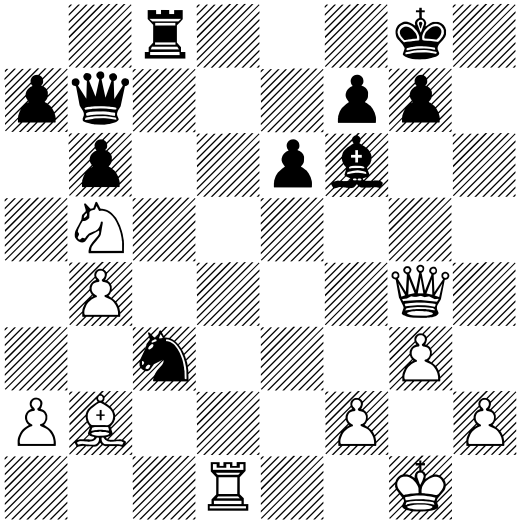

U kijkt met zwart naar 25. ...Pxd1; maar hoe kom je verder na 26. Lxf6.
Zwart koos eieren voor zijn geld met **25. ...De4**, wit won uiteindelijk (in 53).
Ziet u wel een vervolg op 25. ...Pxd1 26. Lxf6? Hint: Gegeven Dg4, zoek een 4x2.

Terugkoppeling: Zwart had met 26… Dh1† 27. Kxh1 Pxf2† en Pxg4 materiaal kunnen winnen.

Grischuk - Timman 2002

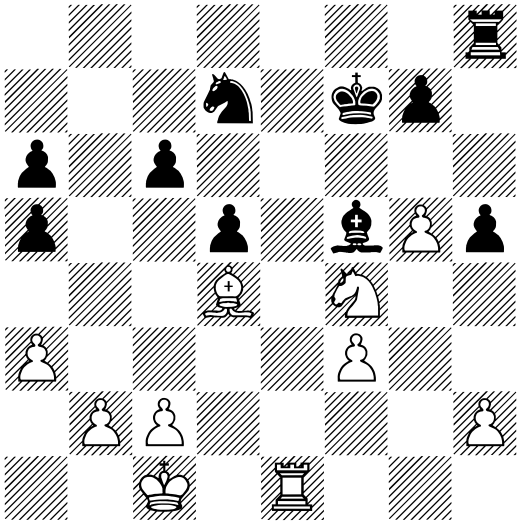

Gegeven Th8, zag Grischuk al de 4x2 vorkstand e7/h8: **26. g6†! Lxg6 27. Te7† Kxe7 28. Pxg6† Ke6 29. Pxh8 g5 30. Pg6 c5 31. Lg7 Kf5 32. Pe7† Ke6 33. Pc6 d4 34. Kd2 a4 35. c3 Kd5 36. Pd8** 1-0

2x plaatsen

Dit moeilijkste deel is bedoeld voor **gevorderden**. Toch, met kennis van de zes vorkstanden kan ieder de wending zien aankomen, zelfs als bij start nog geen van de 2 te vorken stukken op hun plek staat. Enige fantasie (of weten waarnaar je moet uitkijken) helpt – de vork is immers nog niet zichtbaar.
NB Dit ‘tweemaal plaatsen’ boeit me o.a. omdat hier grenzen in zicht komen van hoe een geometrische zoekstrategie je helpt om combinaties te ontdekken; ik overweeg dit ook voor andere ‘tactics’ uit te werken, zoals de skewer.

Yates - Reti, New York 1924

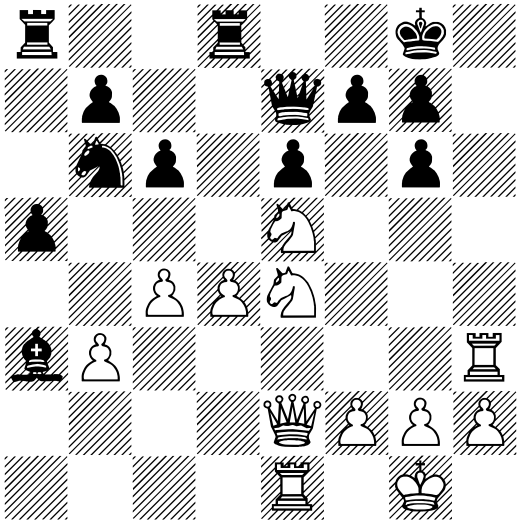

Ziet u Kh8 en Dg5 al klaarstaan om door u gevorkt te worden?
Yates wel: **24. Pg5** 1-0
Als zwart neemt op g5, komt 25. ...Th8† en 26. Pxf7† en 27. Pxg5, profiterend van een kans op 4x2.

Mamedov - Feller, Aeroflot Moscow 2008

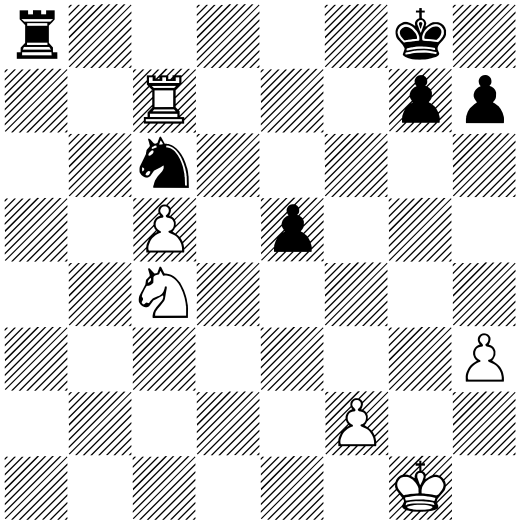

U hoopt met wit dat zwart 30…Ta6 zal spelen; in gedachten ziet u dan al de 4x2 vorkstand Kf7+Tc6.
Aldus geschiedde: 30…Ta6? En nu heeft wit de zwarte stukken als marionetten aan een touwtje:
31.Tc8†! Kf7 32.Txc6 1-0 (32. ...Txc6 33. Pxe5† en 34. Pxc6). Dit beeld van marionetten geeft goed weer hoe het is om de tegenstander te dwingen om zijn stukken op (tactisch) ongunstige velden te plaatsen. De puppet master overweegt dat hij de vijandelijke stukken naar a, b of c kan dwingen – en kiest dan de uitkomst met de zwaarste nadelen voor de tegenstander, bv. in vorkstand of andere dubbelaanval. Dwingen neemt vaak de vorm aan van schaakgeven, slaan of dreigen.

Troitsky 1911

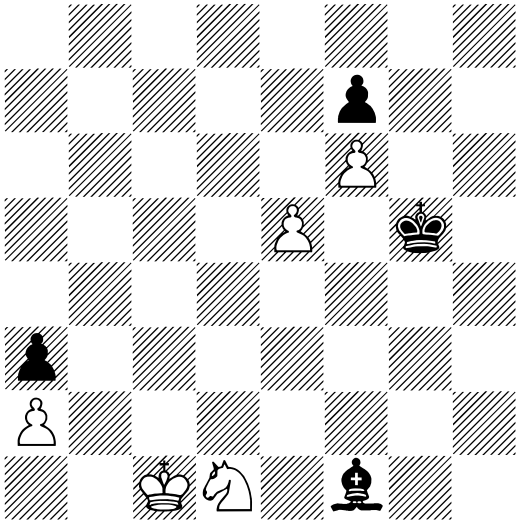

Hier betreden we de sprookjesachtige sfeer van studies.
Wit kan de zwarte koning (in etappes) naar e6 dwingen, en dan heeft de loper geen veilig veld meer:

1. e6 Kxf6 2. Pe3
en als zwart nu met zijn loper naar e2 d3 of h3 gaat, verliest hij zijn stuk door 3. Pd5† en 4. Pf4†
en als zwart naar b5 of a6 gaat, verliest hij zijn loper met 3. Pd5† en 4. Pc7†

Stefansson - Carlsen, Crete 2007
1. d4 Pf6 2. c4 e6 3. Pf3 d5 4. Pc3 c6 5. Lg5 h6 6. Lxf6 Dxf6 7. e3 Pd7 8. Ld3 dxc4 9. Lxc4 g6 10. 0-0 Lg7 11. b4 0-0 12. a4 e5 13. a5 exd4 14. exd4 Td8 15. Te1 Pf8 16. Db3 Le6 17. Tad1 Lxc4 18. Dxc4 Pe6 19. Pe5 Df5 20. Pxf7 Kxf7 21. Te3 Lxd4 22. Tf3 Dxf3 23. gxf3

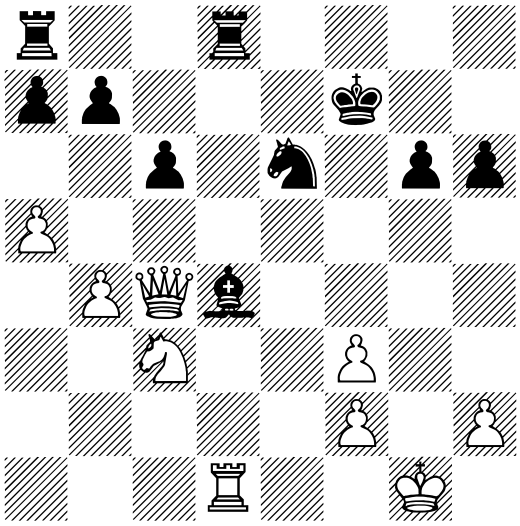

Carlsen schept vaak combinaties die diverse (op zich simpele) wendingen bevatten, en die bestaan uit langere zettenreeksen.
Hier naderen we het einde van zo'n reeks. Carlsen heeft al lang geleden in gedachten gezien dat hij de witte dame naar c3 kan dwingen (anders krijgt hij het paard gratis), terwijl met de dame op c3 de koning naar g3 kan worden gedwongen. U ziet nu hopelijk ook de resulterende L5 vorkstand!
23. ...Lxc3 24. Txd8

Het draait allemaal om 24. Dxc3? Txd1† 25. Kg2 (zie analysediagram).

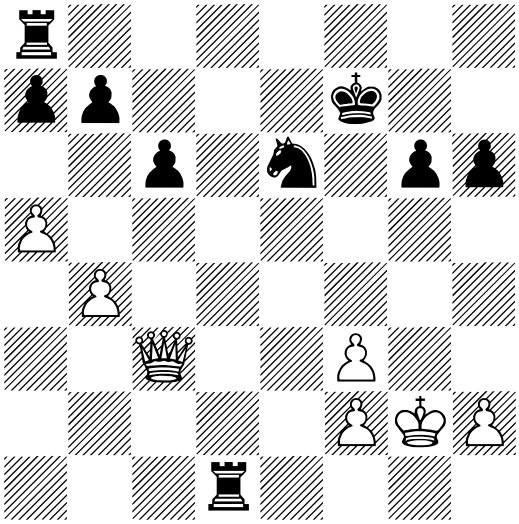

25. ...Pf4† 26. Kg3 Pe2†

In de partij ging het ook snel: **24. ...Txd8 25. f4 Td4** 0-1

Terugblik

Wellicht snapt u nu (meer volledig) wat we bedoelden met onze aankondiging op dit artikel: Wat kunnen we doen om paardvorken (meer) tijdig te zien aankomen en ervan te profiteren?

- Beseffen dat 'de' paardvork verregaande simplificatie is;
- Weten dat er zes vorkstanden bestaan, namelijk D2, L3, D4, L5, 4x2 en 5x3;
- Oefenen in herkenning/toepassing van de zes vorkstanden.
- Onvolledige vorkstanden weten aan te vullen met 1 of 2 slachtoffers/aanvalsdoelen; oftewel: wij hebben zijn stukken als marionetten aan een touwtje.

Zelf aan de slag

Heeft u de smaak voor vorkstanden en tactiek te pakken?

1. Mocht u binnenkort fraai profiteren van een vorkstand, neem vooral contact op (wpcvanzanten@hotmail.com) - er komt vast een vervolgartikel.
2. Voor de liefhebber tot slot vijf bronnen/aanvullingen op dit artikel.

John Nunn, *Learn Chess Tactics* (2004); Te leen bij KB; Aanbevolen: Lucide, instructief en toegankelijk voor breed publiek.

Yochanan Afek, *Extreme Chess Tactics* (2017); Ter inzage bij KB; Aanbevolen voor de top van STHV: Net zo fraai als moeilijk; veel studies.

Tim Krabbé, *The Mother of All Forks; A Guided Tour of Chess* (June 2000); oorspr. in The Chess Cafe, nu via http://timkr.home.xs4all.nl/tour/forks.htm; Vermakelijk.

Evgeny Chuzhakin, *Chuzhakin's System Version 2.14; Hazardous elements: find and win!*;
Pdf via http://www.neoneuro.com/downloads/chuzhakinssystem.pdf; Origineel; je moet wel de tijd nemen om je in te werken. Ik werd erop geattendeerd door een speler van Novelty Destroyers toen ik hem vertelde over dit *Samengevat*-artikel.

Max Euwe, *Strategie en taktiek in het schaakspel* (1950, oorspr. 1935); in KB/Magazijn Oude Drukken; Weinig toegankelijk. Met Euwe's indeling van combinaties, met 'de vorkstand' als onderdeel van snijpunt-combinaties; met geometrisch motief, d.w.z. de onderlinge stand van de stukken leidt tot dubbelaanval.

Terugkoppelingen

Terugkoppeling 1:

Eerst in woorden en cijfers

	Koning op	Dames op
D2	f7	e6, e8, g8, g6
L3	f7	d7, h7, f5
D4	f7	c4
L5	f7	b7, f3
4x2	f7	g4, e4, c6, c8
5x3	f7	b5, d3, h3

Nu in diagrammen:

De diagonale vorkstanden: D2 en D4	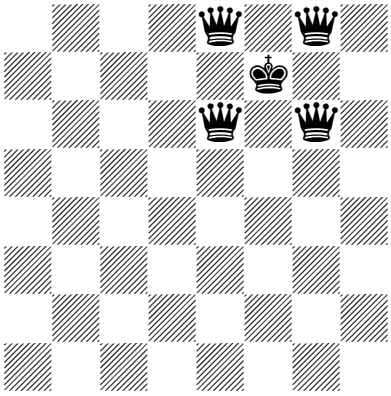	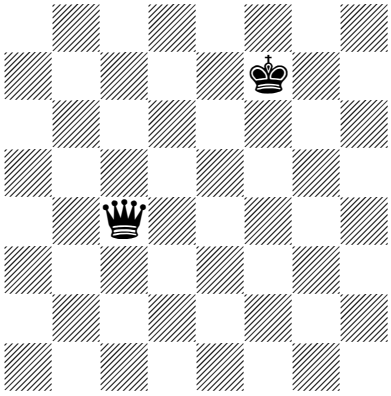
De rechte lijn vorkstanden: L3 en L5	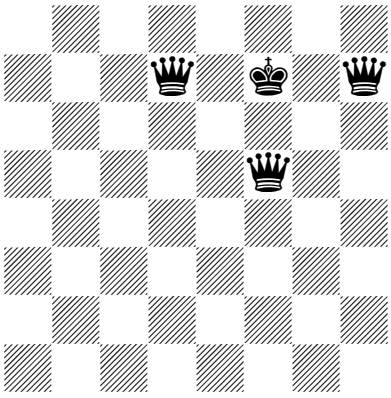	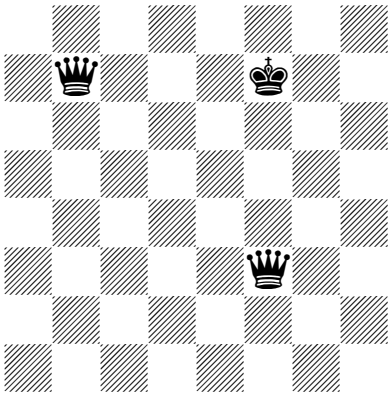

De vierkante vorkstanden: 4x2 en 5x3	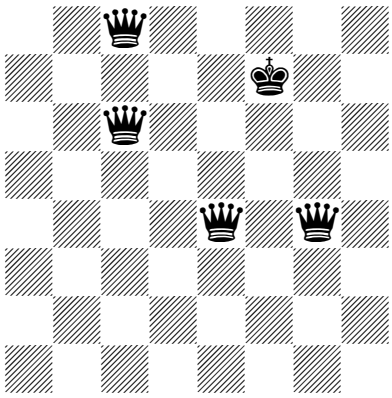	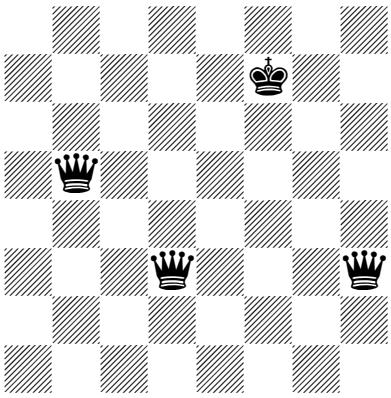

Terugkoppeling 2:
Hopelijk vond u dit een makkelijke opgave: u kunt immers (ook zonder een bord erbij te pakken) rechte lijnen van diagonalen onder-scheiden, en al helemaal van rechthoeken. Hoe dat zij, wij herkenden de vol-gende vorkstanden:

Partij	Velden (met vorkbare stukken)	Benoem de vorkstand
Nakamura - Carlsen 2010	d2b6	5x3
Chekhover - Kmoch 1934	f6c5	4x2
Chekhover - Kan 1939	b7a6	D2
Milov - Avrukh 1999	a4e6	5x3
Blagojevic - Khamrakulov 2008	d4b4	L3
Aronian - Rozentalis 2005	d3b7	5x3
Kozul - Kuljasevic 2014	f7c4	D4
Horvath - Van Assendelft 2015	g7d4	D4
Fischer - Keres 1959	c1d4	4x2

Terugkoppeling 3:
Alleen 4x2 komt tweemaal voor (op g8+d7 en g8+h5).
De overige 5 typen komen elk 1x voor:
D2-vorkstand van K en D zien we op g8 + h7; D4 op g8+d5; L3 op g8+e8; L5 op g8+g4; 5x3 vork op g8+e4.

Terugkoppeling 4:
L3 = f3f5; D4 = c2f5; L5 = b5f5; 4x2 = e2f5; 5x3 = c6e2.
Mij zou het niets verbazen als uw visualisatievermogen sterk verbetert door

zulke oefeningen.

Terugkoppeling 5:
Nu u de zes vorkstanden kent, zal u zijn opgevallen dat Kd4 met elk van de pionnen in een 5x3 vorkstand staat.

Terugkoppeling 6:
Met de witte dame op f4 zijn er zes (4x2) vorkstanden.

Terugkoppeling 7:
Kd7-Tf3 = 5x3; Kf7-Tf3 = L5; Kf5-Tf3 = L3.

Jeugdschaakagenda

December 2017

wo 27 - do 28	HSB Jeugdweekendtoernooi

Januari 2018

do 4 - vr 5	Winterschaakkamp
zo 7	Super GP Caïssa (Amsterdam)
zo 14	PK cat. D; finale dag 1
za 20	Grand Prix 4 (Naaldwijk)
za 27	Jeugdclubcompetitie cat. ABD (Rotterdam)

Februari 2018

za 3	PK cat. E + Open PK cat. E (De Lier)
zo 4	PK cat. C; finale (Zoetermeer)
za 10	Jeugdclubcompetitie cat. CE (Den Haag)
zo 11	PK cat. D; finale dag 2
vr 16 t/m zo 18	Kwalificatietoernooi NJK ABCm (Eindhoven)
za 24	Kwalificatietoernooi NJK ABCm, dag 1 (Spijkenisse)
zo 25	Grand Prix 5 (Schiedam)

Maart 2018

za 3	Kwalificatietoernooi NJK ABCm, dag 2 (Spijkenisse)
za 17	Kwalificatietoernooi NJK ABCm, dag 3 (Spijkenisse)

Schaakagenda

December 2017

za	23	Schaken aan de Kust
za	30	Leids Oliebollentoernooi

Januari 2018

di	2	Grand Prix Rapid (Delft)
do	4	Inhaalavond interne competitie + 14e ronde zwart-witcompetitie
do	11	8e ronde interne competitie + 15e ronde zwart-witcompetitie
		SHTV 3 - DSC 5
ma	15	Lierse 2 - SHTV 4
do	18	Inhaalavond interne competitie + 16e ronde zwart-witcompetitie
do	25	9e ronde interne competitie + 17e ronde zwart-witcompetitie

Februari 2018

do	1	Inhaalavond interne competitie + 18e ronde zwart-witcompetitie
za	3	Goes 1 - SHTV 1
do	8	10e ronde interne competitie + 19e ronde zwart-witcompetitie
		SHTV 2 - DD 3
		SHTV 4 - HSV 2
di	13	Promotie 3 - SHTV 3
do	15	Rapidkampioenschap; ronde 1-4
do	22	Rapidkampioenschap; ronde 5-7
ma	26	Grand Prix Rapid (Delft)

Aankomende evenementen:

Tata Steel Chess Tournament	vr 12 t/m zo 28 januari 2018
Open Prometheus kampioenschap	do 25 januari t/m 26 april 2018

Dit blad is gedrukt bij

SPORTSERVICE DRUKWERK

duooptiek

UW geZICHT IS ONZE ZORG

UW geZICHT IS ONZE ZORG

Familiebedrijf DuOOptiek is een zelfstandige opticien waarbij u terecht kunt voor een **vakkundige oogmeting**, een grote **collectie monturen** en voor een gedegen advies op het gebied van **contactlenzen**.

Wij zijn er voor u, daarom is "ouderwetse" **service** belangrijk voor ons!

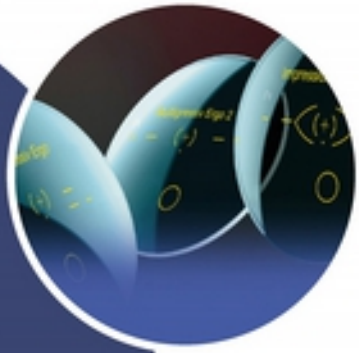

DuOOptiek
Thomsonlaan 93
2565 HZ Den Haag
T: 070 - 360 70 02
E: klantenservice@duooptiek.nl
www.duooptiek.nl

Like
https://www.facebook.com/DuOOptiek

#DuOOptiek

KIJK GOED!